

Bryssel den 11 december 2025
(OR. en)

16775/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0400 (COD)**

**ENER 678
CLIMA 600
CONSOM 305
TRANS 645
AGRI 711
IND 616
ENV 1386
COMPET 1344
FORETS 142
CODEC 2128
IA 232**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	11 december 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 1007 final
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 och (EU) 2024/1788 vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 1007 final.

Bilaga: COM(2025) 1007 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.12.2025
COM(2025) 1007 final

2025/0400 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 och (EU) 2024/1788 vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Förslaget syftar till att påskynda tillståndsgivningen för energiinfrastrukturprojekt, inbegripet överförings- och distributionsnät, lagringsanläggningar och laddningsstationer samt projekt för förnybar energi, i syfte att möjliggöra en snabb utbyggnad av dessa. En snabb utbyggnad är avgörande för att unionen ska kunna göra framsteg i sin energiomställning till ett mer hållbart och koldioxidsnålt energisystem. Förslaget utgör en del av det europeiska kraftnätspaketet, som aviserades inom ramen för konkurrenskraftskompassen för EU¹ och given för en ren industri² i början av 2025. I [handlingsplanen för överkomliga energipriser](#) från februari 2025³ angavs också att det europeiska kraftnätspaketet skulle omfatta lagstiftningsförslag för att påskynda tillståndsgivningen för elnät, lagring och förnybara energikällor. Förslaget svarar dessutom mot Europeiska rådets uppmaning av den 23 oktober 2025 att undersöka nya förslag för att effektivisera och påskynda planerings- och tillståndsförfaranden i medlemsstaterna⁴.

Långsamma och komplicerade tillståndsförfaranden, även när det gäller nätanslutning, anges av berörda aktörer som en av de främsta orsakerna till förseningar i utvecklingen av energiprojekt. Utbyggnaden av transmissionsnät tar omkring tio år, varav tillståndsgivningen står för mer än hälften av den totala tidsåtgången. I det offentliga samrådet angav 78 % av de svarande att tillståndsgivningen är det främsta hindret för att säkerställa att unionens nätinфраstruktur utvecklas i den takt som krävs för energiomställningen. På motsvarande sätt kan tillståndsgivning för projekt för förnybar energi fortfarande ta upp till nio år, beroende på medlemsstat och berörd teknik. Lagringsanläggningar kan ta mellan ett och sju år att bygga, beroende på teknik. Tillståndsförfarandena för uppförande eller ombyggnad av laddningsstationer längs motorvägar och i depåer kan i vissa medlemsstater ta upp till två år. De långsamma tillståndsförfarandena beror bland annat på bristande samordning mellan administrativa system hos flera myndigheter, otillräckliga personalresurser hos myndigheterna, långa miljöbedömningsförfaranden, bristande acceptans hos allmänheten, begränsad digitalisering och tillgång till uppgifter samt administrativa och rättsliga utmaningar. Långsamma tillståndsförfaranden kan dessutom ha en negativ inverkan på innovation inom sektorn och utgöra en flaskhals för uppnåendet av det vägledande mål som fastställs i direktivet om förnybar energi, nämligen att minst 5 % av den nyinstallerade kapaciteten för förnybar energi ska utgöras av innovativa teknik för förnybar energi. Påskyndandet av tillståndsförfaranden, inbegripet för hybridisering av projekt för förnybar energi samt för renovering och modernisering av energiinfrastruktur, bör bidra till att främja innovativa lösningar.

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En konkurrenskraftskompass för EU*, COM(2025) 30 final, 29.1.2025.

² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* (COM(2025) 85 final, 26.2.2025).

³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Handlingsplan för överkomliga energipriser. Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU*, COM(2025) 79 final.

⁴ Europeiska rådets slutsatser av den 23 oktober 2025.

Under de senaste åren har vissa nya åtgärder införts på unionsnivå för att påskynda tillståndsgivningen för projekt för förnybar energi och, i viss utsträckning, även för infrastrukturprojekt. År 2022 antogs en rådsförordning som en brådskande åtgärd, för att påskynda tillståndsgivningen för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur⁵, som delvis förlängdes i december 2023⁶ till och med den 30 juni 2025. Genom denna förordning fastställdes ett antagande om att utveckling av projekt för förnybar energi är av övervägande allmänintresse, tidsfrister infördes för tillståndsförfarandet för viss teknik för förnybar energi och medlemsstaterna gavs möjlighet att, under vissa förutsättningar, undanta projekt för förnybar energi samt energilagringsprojekt och elnätsprojekt som är nödvändiga för att integrera förnybar energi i elsystemet från vissa miljökrav. Vidare infördes genom det reviderade direktivet om förnybar energi⁷ 2023 en omfattande ny tillståndsram för projekt för förnybar energi, med kortare tidsfrister och förenklade regler. Därutöver innehöll det krav på kartläggning samt en skyldighet att utse accelerationsområden för förnybar energi där den miljöpåverkan som följer av projekten förväntas vara begränsad, vilket möjliggör ett förenklat tillståndsförfarande för projekt i sådana områden. Det reviderade direktivet om förnybar energi innehöll även frivilliga åtgärder för att införa accelerationsområden för infrastrukturprojekt, där sådana projekt under vissa förutsättningar undantas från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning.

Införandet av dessa åtgärder har lett till vissa positiva resultat i praktiken. Tyskland har till exempel i stor utsträckning tillämpat åtgärderna i rådets förordning, särskilt de frivilliga, vilket har lett till att tillståndsgivningen har påskyndats avsevärt. Under 2024 godkände Tyskland omkring 14–15 GW ytterligare landbaserad vindkraftskapacitet⁷⁷, vilket motsvarar en ökning med 85 % jämfört med föregående år och nästan motsvarar den totala nyinstallerade vindkraftskapaciteten i Europa samma år. På liknande sätt kan positiva effekter också konstateras till följd av genomförandet av åtgärderna i det reviderade direktivet om förnybar energi. En studie som följer upp genomförandet av kommissionens rekommendation och vägledning om påskyndande av tillståndsförfaranden för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur⁸ visar att medlemsstaterna antog totalt 1 198 åtgärder för att genomföra rekommendationen. Av dessa utgjorde 901 åtgärder sådana med en måttlig eller hög grad av anpassning till rekommendationen, vilket motsvarar 75 % av det totala antalet registrerade åtgärder.

Trots de åtgärder som införts genom rådets förordning och det reviderade direktivet om förnybar energi kvarstår flaskhalsar i tillståndsgivningen i medlemsstaterna, och framsteg i form av ett påskyndat genomförande av projekt märks inte alltid i praktiken. Detta bekräftades även vid genomförandedialogen om tillståndsgivning som hölls av kommissionsledamoten med ansvar för energi och bostäder den 11 juni 2025⁹.

⁵ Rådets förordning (EU) 2022/2577 av den 22 december 2022 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi, EUT L 335, 29.12.2022, s. 36.

⁶ Rådets förordning (EU) 2024/223 av den 22 december 2023 om ändring av rådets förordning (EU) 2022/2577 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/834f011b-e464-11ef-be2a-01aa75ed71a1>.

⁹ *Implementation dialogue on permitting for renewable energy projects and related infrastructure with Commissioner Jørgensen - Europeiska kommissionen,*

Flera faktorer bidrar till detta: För det första tog det reviderade direktivet om förnybar energi inte fullt ut sikte på alla de frågor som fördröjer tillståndsgivningen och integreringen av förnybar energi, såsom långsam tillståndsgivning för elnät, lagring eller laddningsstationer, begränsad digitalisering av förfarandena eller bristande acceptans från allmänheten. För det andra innehöll det reviderade direktivet om förnybar energi endast vissa av åtgärderna i rådets förordning, men saknar flera viktiga åtgärder som ingick där och som har upphört att gälla, exempelvis åtgärder för att stärka prioriteringen av projekt för förnybar energi utöver miljöaspekter och för att förenkla efterlevnaden av vissa miljöregler. För det tredje var tidsfristerna för införlivandet av de relevanta bestämmelserna om tillståndsgivning i direktivet om förnybar energi juli 2024 respektive maj 2025, men tillgänglig information visar på varierande resultat mellan medlemsstaterna när det gäller genomförandet samt brister i tillämpningen av reglerna. Det fullständiga genomförandet av den befintliga ramen pågår fortfarande, men den återkoppling som erhållits från berörda parter visar att även i de medlemsstater där ramen har införlivats och tillämpas kvarstår flaskhalsar som hindrar snabb tillståndsgivning och snabbt genomförande av projekt för förnybar energi. De långa tillståndsförfarandena, som leder till ett långsamt genomförande av projekten, kan därför inte enbart tillskrivas bristande eller ofullständigt genomförande av den befintliga ramen i medlemsstaterna, utan även frågor som inte har hanterats fullt ut inom unionens nuvarande rättsliga ram: alltför långa miljöbedömningar, bristande acceptans från allmänheten, begränsad digitalisering av förfarandena, otillräckliga resurser hos nationella tillståndsmyndigheter, avsaknad av samordningsmekanismer mellan de olika myndigheter som är involverade i tillståndsförfarandet samt brist på regler för alla typer av lagring och för laddningsstationer.

När det gäller energiinfrastruktur finns det för närvarande ingen övergripande ordning för tillståndsgivning på unionsnivå. TEN-E-förordningen innehåller regler för tillståndsgivning för infrastrukturprojekt som finns på unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse, men den omfattar inte andra infrastruktur tillgångar. Genom paketet om marknaderna för vätgas och koldioxidslut gas¹⁰ infördes allmänna krav för auktorisation av tillgångar för vätgas och gaser, inklusive tillståndsförfaranden, i gasmarknadsdirektivet¹¹. För elnät finns det dock ingen europeisk ram. Behovet av att öka utbyggnadstakten för energiinfrastruktur för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi, stärka unionens nätresiliens och minska energikostnaderna har lyfts fram i handlingsplanen för överkomliga energipriser och i Draghi-rapporten. Bristen på en enhetlig europeisk ram utgör ett saknat steg för att möta detta behov. Mot denna bakgrund uppdaterar förslaget ordningen för tillståndsgivning i elmarknadsdirektivet för att fastställa krav för överförings- och distributionsinfrastruktur, vilka i dagsläget inte hanteras. Genom ändringarna i elmarknadsdirektivet har ytterligare krav införts som behöver återspeglas i gasmarknadsdirektivet, nämligen vad gäller kapacitet hos tillståndsmyndigheter, sista datum för begäran om ytterligare upplysningar, tyst godkännande av administrativa beslut samt digitaliseringskrav.

Bland de orsaker till långa tillståndsförfaranden som fortfarande kvarstår har miljöbedömningar upprepade gånger identifierats som det steg som är mest utsatt för

https://energy.ec.europa.eu/events/implementation-dialogue-permitting-renewable-energy-projects-and-related-infrastructure-commissioner-2025-06-11_en.

¹⁰ Europeiska kommissionen, Energy, *Hydrogen and Decarbonised Gas Package*, https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/hydrogen-and-decarbonised-gas-market_en.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, EUT L, 2024/1788.

förseningar. I genomsnitt beräknas miljökonsekvensbedömningen för projekt i allmänhet (inte specifikt för förnybar energi) ta omkring 20,6 månader,¹² vilket påverkar möjligheten att följa tidsfristerna för tillståndsgivning enligt det reviderade direktivet om förnybar energi. I det offentliga samrådet om nätpaketet¹³ stödde majoriteten av uppgiftslämnarna en förenkling och effektivisering av miljöbedömningarna. Genom det reviderade direktivet om förnybar energi infördes riktade åtgärder för att underlätta vissa miljöskyldigheter, men den nuvarande situationen för utbyggnaden av projekt för förnybar energi och den genomsnittliga varaktigheten för miljöbedömningarna visar att ytterligare insatser på detta område är nödvändiga.

Brister i tillämpning av tidsfristerna för tillståndsgivning av nationella myndigheter i medlemsstaterna underminerar målet i det reviderade direktivet om förnybar energi att begränsa tillståndsförfarandenas varaktighet. Osäkerhet och brist på tydliga regler vid konflikter mellan projekt för förnybar energi och andra intressen leder till långa tillståndsförfaranden och rättsliga utmaningar. Tillståndsförfaranden för mycket små projekt bibehåller onödig byråkrati, vilket fördröjer deras genomförande, samtidigt som anslutningen till nätet fortfarande möter omotiverade förseningar. Ineffektiva och otillräckliga förfaranden för allmänhetens deltagande, som leder till motstånd i form av administrativa och rättsliga prövningar, bidrar fortsatt till långa genomförandetider. Begränsade resurser hos nationella tillståndsmyndigheter anges regelbundet som en av de huvudsakliga faktorerna som fördröjer tillståndsförfarandena. Vidare kräver tillståndsförfaranden för projekt för förnybar energi ofta flera tillstånd från olika myndigheter (antingen parallellt eller i följd), och avsaknaden av samordningsmekanismer utgör en betydande flaskhals som fördröjer processerna. Digitala resurser för att behandla ansökningar är underutvecklade och underutnyttjade av myndigheterna, och bristen på integration mellan de olika digitala tillståndsverktyg som används av flera tillståndsmyndigheter leder till förvirring och ineffektivitet, vilket försvårar efterlevnaden av lagstadgade tidsfrister. Otillräcklig tillgång till relevanta miljödata och geologiska data kan utgöra ett hinder för projektansvariga vid upprättandet av miljötillståndsansökningar för projekt för förnybar energi samt för infrastrukturprojekt för nät och lagring. Dessutom är reglerna för tillståndsgivning för ellagring enligt det reviderade direktivet om förnybar energi begränsade i sin omfattning, då de endast omfattar samlokaliserad lagring och inte lagring i allmänhet eller hybridisering av projekt, trots deras allt viktigare roll för systemflexibilitet. På samma sätt skapar brist på tydlighet kring tillståndsgivning för laddningsstationer för elektromobilitet onödiga komplexiteter och förseningar. Förslaget syftar till att åtgärda de identifierade flaskhalsarna i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi och energiinfrastruktur, såsom el- och gasnät, lagringsanläggningar och laddningsstationer, som är avgörande för att integrera förnybar energi i energisystemet, genom att:

1. minska tidsfristerna och undvika onödiga förseningar i tillståndsförfarandena,
2. införliva bestämmelser från rådets förordning (EU) 2022/2577 med riktade ändringar,
3. införa ytterligare riktad flexibilitet vid tillämpningen av miljölagstiftningen,

¹² *Collection of information and data on the implementation of the revised Environmental Impact Assessment (EIA) Directive (2011/92/EU) as amended by 2014/52/EU*, slutrapport från Milieu, COWI och Eunomia för Europeiska kommissionen, mars 2024, s. 25.

¹³ https://energy.ec.europa.eu/news/commission-collects-views-preparation-european-grids-package-2025-05-13_en.

4. införa en ordning för tillståndsgivning för elnät på unionsnivå som bygger vidare på den metod för tillståndsgivning för gas- och vätgastillgångar som fastställs i gasmarknadsdirektivet och som är förenlig med ramen i direktivet om förnybar energi och TEN-E-förordningen, samt
5. säkerställa samstämmighet i den övergripande ordningen för tillståndsgivning på unionsnivå genom att ändra den ordning för tillståndsgivning som är tillämplig på vätgastillgångar så att den anpassas till den ordning för tillståndsgivning som gäller för elinfrastruktur.

Detta förslag innehåller begränsade och riktade ändringar av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, vilka är strikt nödvändiga för att uppnå förslaget mål. Ytterligare eventuella ändringar av direktiv (EU) 2018/2001 ligger helt utanför tillämpningsområdet och målen för det aktuella förslaget. Behovet av sådana ändringar kan, i förekommande fall, bedömas inom ramen för utarbetandet av initiativet om ramen för förnybar energi, som utgör en del av det kommande årtiondets paket för energiunionen, i enlighet med vad som anges i bilaga I till kommissionens arbetsprogram för 2026. Kommissionen kommer att på ett konstruktivt sätt samarbeta med medlagstiftarna för att säkerställa att förslaget viktigaste mål bevaras fullt ut genom hela lagstiftningsprocessen och inte förvrängs under processens gång.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag är ett resultat av kommissionens åtagande i handlingsplanen för överkomliga energipriser¹⁴ att lägga fram ett europeiskt nätpaket, bestående av både lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder, med syfte att bland annat effektivisera tillståndsgivningen för produktion av förnybar energi, elnät, lagringsinfrastruktur samt laddningsstationer för personbilar och lastbilar.

Förslaget är även förenligt med genomförandet av befintliga tillståndsåtgärder enligt det reviderade direktivet om förnybar energi, inbegripet både kontroll av deras införlivande och stöd till medlemsstaterna med ett effektivt genomförande. För att säkerställa ett ändamålsenligt genomförande av god praxis för tillståndsgivning och ett snabbt införlivande av det ändrade direktivet om förnybar energi har en omfattande uppsättning åtgärder (*genomförandeplanen för Accele-RES*) inrättats och ytterligare förstärkts inom ramen för handlingsplanen för vindkraft. Detta omfattade bland annat utbyte av god praxis i olika forum, bilateralt stöd till medlemsstaterna, inrättande och uppgradering av ett webbaserat verktyg med frågor och svar för genomförandet av direktivet om förnybar energi, pågående arbete med införlivande, antagande av rekommendationer och vägledning med koppling till planering, tillståndsgivning och miljölagstiftning, stöd till medlemsstaterna för reformer av tillståndsgivningen inom ramen för instrumentet för tekniskt stöd, samt stöd till investeringar och reformer av tillståndssystem genom faciliteten för återhämtning och resiliens och ansökningsomgångarna 2024 och 2025 för Life-programmen för övergång till ren energi. I enlighet med vad som tillkännagavs i handlingsplanen för överkomliga energipriser utökar kommissionen genomförandeplanen för Accele-RES genom att fullt ut utnyttja potentialen hos expertgruppen för tillståndsgivning och den samordnade åtgärden (CA-RES), stärka

¹⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Handlingsplan för överkomliga energipriser. Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU, COM(2025) 79 final.

utbytet av bästa praxis och identifieringen av hinder, vidareutveckla det webbaserade vägledningsverktyget för tillståndsgivning samt tillhandahålla ytterligare stöd inom ramen för instrumentet för tekniskt stöd.

Förslaget är förenligt med elmarknadsdirektivet och bygger vidare på den metod som tillämpas för godkännandeförfaranden för ny kapacitet genom att återspegla den metod som införts för tillståndsförfaranden inom paketet om utfasning av fossila bränslen för vätgas och gas¹⁵, samtidigt som tillfället tas i akt att ytterligare påskynda tillståndsgivningen för projekt som avser renovering, modernisering eller uppgradering av överförings- och distributionsnät.

Förslaget är även förenligt med de ändringar av tillståndsförfaranden som införts genom gasmarknadsdirektivet och innehåller endast stegvisa, begränsade ändringar som inte förväntas påverka införlivandet av de åtgärder som ursprungligen ingick i paketet.

Förslaget är även förenligt med den ordning för tillståndsgivning som gäller för infrastrukturprojekt av gemensamt och ömsesidigt intresse som har valts ut enligt TEN-E-förordningen. Genom att fastställa en enhetlig ordning för anläggningar som inte omfattas av urvalet enligt förordningen skapar detta förslag den grundläggande ramen för påskyndad tillståndsgivning, vilken utgör basen för den strängare ram som är tillämplig på viktiga infrastrukturprojekt som identifierats enligt TEN-E-förordningen.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är förenligt med den europeiska gröna givens mål att minska utsläppen av växthusgaser med 55 % till 2030, med skyldigheten enligt den europeiska klimatlagen att uppnå klimatneutralitet senast 2050 samt med målen i given för en ren industri att säkerställa tillgång till energi till överkomliga priser för den europeiska industrin, sänka energikostnaderna och påskynda utbyggnaden av ren energi och ren tillverkning. Detta inbegriper även en nyckelprestationsindikator om att årligen installera 100 GW förnybar elkapacitet fram till 2030.

I Mario Draghis rapport¹⁶ efterlystes en förenkling och effektivisering av tillståndsgivningen och de administrativa processerna och en samordnad strategi för gränsöverskridande infrastrukturutveckling mellan unionen och medlemsstaterna. Rådet uppmanade kommissionen att föreslå en förstärkt ram för planering och utbyggnad av elnäten för att uppfylla unionens mål. I sina slutsatser av den 16 juni 2025¹⁷ uppmanade rådet kommissionen att föreslå ett nätpaket bestående av åtgärder för att bland annat förenkla unionens regler om elnät, integrera behoven på europeisk, regional och nationell nivå, säkerställa genomförandet av projekt, utveckla effektiva mekanismer för kostnadsdelning vid gränsöverskridande projekt av gemensamt intresse samt bedöma behovet av ytterligare lagstiftningsförslag för att påskynda tillståndsgivningen för energinfrastruktur.

Ett förslag till förordning om påskyndande och effektivisering av miljöbedömningar antogs den [xxxx]¹⁸. Förslaget samlar en rad åtgärder för att förenkla miljölagstiftningen när det gäller miljöbedömningar av planer, program och projekt, särskilt med avseende på

¹⁵ Närmare bestämt i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, EUT L, 2024/1788.

¹⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.

¹⁷ Europeiska unionens råd, 10279/25.

¹⁸ [hänvisning till förordningen om påskyndande av miljöbedömningar]

digitalisering, tillgång till data, effektivisering av samrådsförfaranden med allmänheten samt hantering av rättsliga tvister. De föreslagna åtgärder inom ramen för nätpaketet som rör miljölagstiftning inriktas på projekt för förnybar energi och infrastruktur och är förenliga med de övergripande förenklingsåtgärder som föreslås i förslaget till förordning om påskyndande och effektivisering av miljöbedömningar.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORCIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Förslaget grundar sig på två rättsliga grunder:

Artikel 194.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), som utgör den rättsliga grunden för förslag till åtgärder för utveckling av nya och förnybara energiformer och säkerställande av en väl fungerande energimarknad, vilka utgör mål för unionens energipolitik som anges i artikel 194.1 c och a i EUF-fördraget.

Denna rättsliga grund är nödvändig för att ändra direktivet om förnybar energi, elmarknadsdirektivet och gasmarknadsdirektivet.

– Artikel 192.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), som utgör den rättsliga grunden för unionens miljöpolitik. Denna rättsliga grund krävs för att införa riktade anpassningar av vissa unionsregler på miljöområdet i syfte att påskynda tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi och energiinfrastruktur.

De åtgärder som föreslås i detta förslag faller inom de ovan nämnda områdena. De syftar till att främja en snabbare utbyggnad och integrering av förnybar energi genom att påskynda tillståndsförfarandena för projekt för produktion, överföring och distribution av förnybar energi, lagring och laddningsstationer. Åtgärderna berör även reglerna om miljöbedömningar som en del av de inslag som syftar till att förenkla och påskynda dessa förfaranden.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Syftet med de föreslagna ändringarna är att underlätta integreringen av förnybar energi i energisystemet genom att förenkla och förkorta tillståndsförfarandena för produktion av förnybar energi samt för överförings- och distributionsnät, lagring och laddningsinfrastruktur. De föreslagna ändringarna är förenliga med **subsidiaritetsprincipen**, eftersom åtgärder på unionsnivå bidrar till att uppnå detta mål på ett mer effektivt sätt än åtgärder på nationell nivå.

Behov av EU-åtgärder

Att uppnå EU:s energimål utan ytterligare åtgärder för utbyggnaden av förnybar energi på EU-nivå skulle inte vara kostnadseffektivt. En EU-strategi är nödvändig för att skapa rätt incitament för medlemsstaterna att på ett samordnat sätt påskynda energiomställningen mot ett mer energieffektivt energisystem som i stor utsträckning baseras på förnybar energi. Det reviderade direktivet om förnybar energi innehåller redan bestämmelser om tillståndsgivning för förnybar energi, samlokaliserad lagring och tillhörande nät. Gasmarknadsdirektivet innehåller dessutom en bestämmelse om tillståndsförfaranden som fastställer krav för tillståndsgivning för gas- och vätgastillgångar. Slutligen innehåller elmarknadsdirektivet en bestämmelse om tillståndsförfaranden, men denna omfattar endast förfaranden för ny kapacitet. Åtgärder på EU-nivå är nödvändiga för att ytterligare förbättra detta regelverk på ett samordnat sätt, genom att påskynda tillståndsförfarandena för förnybar energi, elnät,

lagring och laddningsstationer, säkerställa samstämmighet mellan medlemsstaterna samt främja en väl fungerande energiunion. Med tanke på medlemsstaternas olika energipolitik och prioriteringar är det mer sannolikt att åtgärder på EU-nivå leder till den ökade användning av förnybar energi som krävs än enbart nationella eller lokala åtgärder.

EU-mervärde

EU:s åtgärder för förnybar energi inom ramen för det reviderade direktivet om förnybar energi och för nät inom ramen för elmarknadsdirektivet och gasmarknadsdirektivet tillför ett mervärde, eftersom de är mer effektiva och ändamålsenliga än enskilda medlemsstaters åtgärder och undviker en splittrad strategi genom att man på ett samordnat sätt tar itu med omställningen av det europeiska energisystemet. De säkerställer nettominusning av växthusgasutsläpp och föroreningar, skyddar den biologiska mångfalden, utnyttjar fördelarna med den inre marknaden, utnyttjar till fullo stordriftsfördelarna och det tekniska samarbetet i Europa och skapar ett EU-omfattande regelverk som medför säkerhet för investerarna. Genom åtgärder på EU-nivå i kombination med åtgärder på medlemsstatsnivå kan flera hinder för offentliga och privata investeringar undanröjas, vilket kompletterar och förstärker nationella och lokala insatser.

Målet med förslaget skulle inte kunna uppnås i samma utsträckning genom enbart nationella åtgärder. Samtidigt ger det medlemsstaterna stor frihet att reglera detaljerna i sina egna ramar för tillståndsgivning. Förslaget innebär en top-down-strategi, men upprätthåller och stärker samtidigt befogenheterna på nationell nivå och anses därför vara förenligt med subsidiaritetsprincipen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Initiativet är förenligt med proportionalitetsprincipen. Mot bakgrund av den fortsatta geopolitiska situationen, som skapats av Rysslands invasion av Ukraina, samt behovet av att öka energitryggheten och EU:s konkurrenskraft finns ett tydligt behov av ytterligare åtgärder för att påskynda utbyggnaden av förnybara energikällor och därmed även elnät, anläggningar för vätgasproduktion samt infrastruktur för vätgassystem. De föreslagna åtgärderna bidrar till att främja en snabbare och mer riktad utveckling av energiinfrastruktur, förnybar energi, lagring och laddningsstationer på ett effektivt sätt, utan att påföra betydande kostnader för systemansvariga/projektansvariga, medlemsstater, nationella tillsynsmyndigheter eller byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter. Den balans som uppnåddes genom förslaget mellan skyldigheter och flexibilitet som lämnas till medlemsstaterna när det gäller hur målen ska uppnås anses lämplig med tanke på att det är absolut nödvändigt att uppnå klimat- och energimålen för 2030 och det mål om klimatneutralitet som fastställs i den europeiska klimatlagen, samt det brådskande behovet av att minska både energiberoendet och energipriserna i unionen.

Ändringen av direktiv (EU) 2018/2001 är begränsad till det som anses nödvändigt för att ytterligare förenkla och effektivisera tillståndsförfarandena för projekt inom produktion av förnybar energi, överförings- och distributionsnät, lagring och laddningsstationer samt för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi och dess integrering. Vad gäller infrastrukturplanering är ändringarna av direktiv (EU) 2019/944 begränsade till en enda artikel, som är nära kopplad till den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling och därmed till relaterade ändringar i TEN-E-förordningen. Ändringarna syftar till att tydliggöra kopplingarna mellan direktivet och TEN-E-förordningen samt att anpassa ordalydelsen till de ändringar som införts genom gaspaketet (direktiv (EU) 2024/1788).

Ett särskilt avsnitt om proportionalitet har även inkluderats i konsekvensbedömningen (avsnitt 7.4) för samtliga alternativ som beaktats. Förslaget bygger på alternativ 2, som anses stå i proportion till problemets karaktär genom att fokusera på att effektivisera befintliga processer och erbjuda nya väsentliga verktyg som bedöms vara effektiva för att uppnå målen i detta initiativ.

- **Val av instrument**

Detta förslag är ett direktiv som ändrar följande direktiv:

- Direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, genom förstärkning av bestämmelser kopplade till tillståndsgivning i det direktivet (artiklarna 2, 15c, 15d och 16–17).
- Direktiv 2019/944/EU om gemensamma regler för den inre marknaden för el, genom en förstärkning av bestämmelserna om tillståndsförfaranden (artikel 8) med särskilda åtgärder för påskyndad tillståndsgivning och införande av åtgärder för identifiering av alternativa lösningar och införande av kompensationsåtgärder vid tillämpning av undantag enligt direktiv 92/43/EEG, direktiv 2000/60/EG och direktiv 2009/147/EG (artikel 8a).
- Direktiv 2024/1788/EU om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, för att säkerställa överensstämmelse mellan dess bestämmelser om tillståndsförfaranden (artikel 8) och bestämmelserna i direktiv 2019/944/EU.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

På grund av de föreslagna ändringarnas målinriktade karaktär och den nyligen genomförda ändringen av direktiv 2018/2001 (EU) 2023 var det inte möjligt att göra någon efterhandsutvärdering. I konsekvensbedömningen ingick en genomföranderapport som fokuserade på de centrala bestämmelserna om tillståndsgivning, vilka också ingår i detta förslag. Tidsfristen för medlemsstaterna att införliva de planerings- och tillståndsrelaterade bestämmelserna i detta direktiv sattes huvudsakligen till juli 2024, men även till maj 2025 (artiklarna 15b, 15c och 16a), med ett genomförandedatum för att utse accelerationsområden för förnybar energi som fastställdes till den 21 februari 2026. Rapporten innehöll därför preliminära resultat som samlats in via pågående avtal kring införlivandet och genomförandet av ramen för tillståndsgivning. Den återkoppling som mottagits från berörda parter visar att även i medlemsstater där den befintliga ramen har införlivats och genomförts kvarstår flaskhalsar som försvårar snabb tillståndsgivning och utbyggnad. Detta är anledningen till att de föreslagna åtgärderna i huvudsak avser frågor som inte behandlades, eller endast delvis behandlades, i ändringen från 2023, och därigenom kompletterar de befintliga åtgärderna, med i de flesta fall begränsade ändringar av den befintliga ramen.

- **Samråd med berörda parter**

I linje med riktlinjerna för bättre lagstiftning genomförde kommissionen ett omfattande öppet offentligt samråd mellan den 13 maj och den 5 augusti 2025 på webbplatsen *Kom med synpunkter*. Samrådet omfattade följande ämnen: i) TEN-E-förordningens allmänna funktion,

ii) EU:s infrastrukturplanering, iii) planeringen av elnät på nationell nivå, iv) elnäts värdkapacitet, v) tillståndsgivning, vi) investeringar i nätinфраstruktur, vii) leveranskedjor, viii) digitalisering och motståndskraft och ix) förenkling.

Sammanlagt togs 197 svar emot under samrådet. Dessutom skickades två e-postmeddelanden via en funktionsbrevlåda för samrådet. Varje flervalfråga i det öppna offentliga samrådet fick 197 svar, vilket innebär att alla uppgiftslämnare besvarade samtliga frågor. I vissa frågor ombads uppgiftslämnarna att ange på en femgradig skala i vilken utsträckning de instämde i olika påståenden. De fem alternativen var i) instämmer inte alls ii) instämmer inte, iii) neutral, iv) instämmer delvis, v) instämmer helt. Det fanns även möjlighet att svara ”Vet inte”.

Omkring en tredjedel, 34 %, av uppgiftslämnarna (företag 36 %, näringslivsorganisationer 37 %, icke-statliga organisationer 14 %, offentliga myndigheter 10 %) ansåg att bestämmelserna om tillståndsgivning i TEN-E-förordningen inte är tydliga eller lätta att genomföra, medan 16 % var neutrala och 34 % var osäkra. En överväldigande majoritet stödde förenkling och effektivisering av miljöbedömningar: 83 % totalt (företag 92 %, näringslivsorganisationer 83 %, icke-statliga organisationer 29 %, offentliga myndigheter 70 %), medan endast 5 % var neutrala och 5 % osäkra. På samma sätt ansåg 82 % av uppgiftslämnarna att tillståndsförfarandena bör vara helt digitaliserade (företag 83 %, näringslivsorganisationer 81 %, icke-statliga organisationer 79 %, offentliga myndigheter 80 %), där endast 7 % var neutrala och 9 % var osäkra. Därtill ansåg 77 % att tidsfristerna för nättillstånd bör förkortas eller fastställas där de saknas (företag 78 %, näringslivsorganisationer 85 %, icke-statliga organisationer 50 %, offentliga myndigheter 70 %), där 7 % var neutrala och 9 % var osäkra.

Slutligen ansåg 64 % att tillståndsförfarandena för lagringstillgångar bör förenklas (företag 59 %, näringslivsorganisationer 81 %, icke-statliga organisationer 50 %, offentliga myndigheter 70 %), medan 13 % var neutrala och 18 % osäkra. En något större andel, 69 %, stödde förenkling av tillståndsförfarandena för distributionsnätsprojekt, småskaliga projekt för förnybar energi samt verksamheter såsom anpassning, renovering och uppgradering (företag 67 %, näringslivsorganisationer 80 %, icke-statliga organisationer 50 %, offentliga myndigheter 60 %), medan 8 % var neutrala och 19 % osäkra. Vidare ansåg 71 % att tillståndsförfarandena för hybridprojekt (dvs. projekt som kombinerar olika tekniker, inklusive lagring) och andra innovativa lösningar bör förenklas (företag 72 %, näringslivsorganisationer 85 %, icke-statliga organisationer 43 %, offentliga myndigheter 60 %), medan 11 % var neutrala och 14 % osäkra.

Samtidigt hölls två offentliga genomförandedialoger: en om miljöbedömningar och tillståndsgivning under ledning av kommissionsledamot Jessika Roswall¹⁹, och en om tillståndsgivning för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur under ledning av kommissionsledamot Dan Jørgensen²⁰. I båda dialogerna framhöll berörda parter behovet av att förenkla tillståndsgivningen, särskilt i samband med miljöbedömningar, samt behovet av att intensifiera arbetet med att genomföra nuvarande EU-lagstiftning och sprida god praxis. I den genomförandedialog som leddes av kommissionsledamot Jørgensen lyftes även behovet av ytterligare **förenkling av förfarandena** (särskilt för småskaliga projekt, lagring och uppgradering), utvidgning av principen om **övervägande allmänintresse, riktade undantag** från viss EU-lagstiftning, påskyndad **digitalisering** av tillståndprocesserna samt förbättrad tillgång till data.

¹⁹ [Implementation dialogue on environmental assessments and permitting - Environment.](#)

²⁰ [Implementation dialogue on permitting for renewable energy projects and related infrastructure with Commissioner Jørgensen - Europeiska kommissionen.](#)

Dessutom framhölls i en ny rapport om tillståndet i regioner och städer²¹ att en av regionernas och städernas viktigaste önskemål till Europa är att påskynda tillståndsgivningen för förnybar energi, och de pekade på administrativa förseningar som ett av de största hindren för en snabb utbyggnad. Samtidigt efterfrågade de utvecklingen av ett harmoniserat digitalt system för tillståndsgivning på EU-nivå, vilket de menar skulle minska byråkratin och stödja snabbare lokala godkännanden – en ståndpunkt som ligger i linje med vårt förslag om ytterligare digitalisering och centralisering av tillståndsförfarandena.

Dessa svar bekräftade behovet av att vidta åtgärder för att förenkla och påskynda tillståndsförfarandena. Den återkoppling som mottagits återspeglas tydligt i förslaget, som tar upp de ovan nämnda frågorna där en stor andel av uppgiftslämnarna har påpekat behovet av förenkling, påskyndande och digitalisering av tillstandsprocessen.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Kommissionen genomförde denna analys med hjälp av olika informationskanaler. En rättslig och politisk skrivbordsanalys genomfördes som förberedelse för genomföranderapporten, vilken bifogas konsekvensbedömningen. För det första tog kommissionen även del av medlemsstaternas erfarenheter av att genomföra de bestämmelser i direktivet om förnybar energi som är kopplade till tillståndsgivning, insamlade genom en särskild studie, *Technical support for RES policy development and implementation – Simplification of permission and administrative procedures for RES installations (RES Simplify)*²², offentliggjord i april 2023. Förutom relevanta lagstiftningsdokument var kommissionens eget arbete med genomförandet av delen om tillståndsgivning i det reviderade direktivet om förnybar energi, inklusive kontroller av införlivandet, den primära källan. Framstegen i införlivandet sammanfattades i juni 2025 genom den första lägesrapporten, som lämnades till kommissionen inom ramen för det särskilda pågående avtalet *Legal assistance to check Member States' transposition of the amending Directive (EU) 2023/2413 of the European Parliament and of the Council of 18 October 2023*. Analysen tog dessutom hänsyn till resultaten från den pågående studien *Monitoring progress of measures to streamline permit-granting procedures under revised RED and Emergency Regulation and development of permitting-related KPIs*, vars första delrapport mottogs av kommissionen i juli 2025, samt studien om uppföljning av genomförandet av kommissionens rekommendation om att påskynda tillståndsförfaranden²³. Därtill kompletterades rapporten med resultaten från diskussioner som fördes från april 2023 under sex möten i expertgruppen för tillståndsgivning för förnybar energi och ett evenemang med berörda parter, resultaten av diskussionerna om genomförandet av tillståndsbestämmelserna i den samordnade åtgärden för direktivet om förnybar energi (CA-RES²⁴), samt slutsatserna från genomförandedialogen med kommissionsledamot Jørgensen i juni 2025 om tillståndsgivning för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur²⁵. Vad gäller tillståndsförfarandena för energiinfrastruktur bedömdes dessa som en del av studien *Study on national permit granting process applicable to energy transmission*

²¹ Europeiska regionkommittén, *Årsrapport om tillståndet i EU:s regioner och kommuner* (oktober 2025). [Tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner | Europeiska regionkommittén](#).

²² Slutrapporten finns här: [Technical support for RES policy development and implementation – simplification of permission and administrative procedures for RES installations \(RES Simplify\) – Europeiska unionens publikationsbyrå](#).

²³ Europeiska kommissionen: generaldirektoratet för energi, COWI, Eclareon och Prognos, slutrapport *Monitoring of the implementation of the Commission Recommendation and guidance on speeding up authorisation- procedures for renewable energy and related infrastructure projects*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2257747>.

²⁴ www.ca-res.eu.

²⁵ Se fotnot 18.

infrastructure projects with a focus on projects of common interest and projects of mutual interest under Chapter III of Regulation (EU) 2022/869, som beställdes av kommissionen och offentliggjordes i början av 2025²⁶. I denna studie identifierades brister som behöver åtgärdas för att möjliggöra en enhetlig och effektiv ram för tillståndsgivning som stöder en snabb utbyggnad av viktiga infrastrukturprojekt, bland annat andra brister relaterade till miljöbedömningar, tydlighet i förfarandena och allmänhetens acceptans.

- **Konsekvensbedömning**

En konsekvensbedömning utarbetades för detta förslag och ett positivt yttrande med synpunkter mottogs från nämnden för lagstiftningskontroll (RSB/RM/cdd - rsb(2025)9584707).

Tre alternativ har bedömts (se tabell nedan):

Förkorta och förenkla tillståndsförfarandena för energiinfrastruktur, projekt för förnybar energi och lagring samt laddningsstationer.	C.1	Stödja genomförandet av befintlig lagstiftning och utfärda vägledning.
	C.2	Riktade lagstiftningsändringar för att påskynda tillståndsgivningen.
	C.3	Centraliserad EU-omfattande ordning för samordning av tillståndsgivningen för vissa storskaliga energiinfrastrukturprojekt (<i>den 28:e ordningen</i>).

Åtgärd C.2, som är det rekommenderade alternativet och utgör grunden för detta förslag, innebär lagstiftningsändringar för att ytterligare påskynda och förenkla tillståndsförfarandena för gränsöverskridande och nationella överföringsnät, lokala distributionsnät samt projekt för förnybar energi, lagring och laddningsstationer. Dessa ändringar skulle kunna omfatta följande: 1. Inrättande av en ram på EU-nivå för påskyndad tillståndsgivning för projekt för distribution, överföring och lagring av el samt laddningsstationer, inklusive anpassning till och ytterligare förstärkning av de bestämmelser om tillståndsgivning på EU-nivå som gäller för vätgasinfrastruktur. 2. Införande av ändringar i det reviderade direktivet om förnybar energi. 3. Förenkling och effektivisering av miljöbedömningar som gäller energitillgångar. Undantag från vissa bedömningar, eller delar därav, för projekt med särskilda egenskaper.

Alternativet med oförändrade förhållanden avfärdades tidigt eftersom de identifierade problemen skulle bestå eller till och med förvärras, vilket skulle hindra uppfyllandet av de fastställda målen. Jämfört med alternativen 1 och 3 bedömdes alternativ 2 vara bättre vad gäller effekter, effektivitet, konsekvens, subsidiaritet och proportionalitet. Följande effekter identifierades:

²⁶ Europeiska kommissionen: Generaldirektoratet för energi, Milieu, Bruggeman, V., Vona, L., Moreira, G. et al., *Study on national permit granting process applicable to energy transmission infrastructure projects with a focus on projects of common interest and projects of mutual interest under Chapter III of Regulation (EU) 2022/869 – Overview report*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2566900>.

Ekonomiska effekter

Genom att skapa en tydlig ram med konkreta kortare tidsfrister och förenklade förfaranden för utveckling av projekt för förnybar energi, elnät, lagring och laddningsstationer förväntas förslaget leda till kortare ledtider och därigenom ge positiva ekonomiska effekter. Detta stöds av erfarenheterna från genomförandet av bindande och frivilliga åtgärder för att påskynda tillståndsgivningen enligt förordningen om krissituationer. Tyskland har exempelvis i stor utsträckning tillämpat dessa åtgärder, vilket har medfört att tillståndsgivningen har påskyndats avsevärt. Att undanröja förseningar i projektgenomförandet förväntas ge vinster i form av lägre grossistpriser på el samt ökad total välfärd.

Konkurrenskraft

Generellt sett, om Europa kan avsevärt förkorta planerings- och tillståndsförfarandena, skulle detta inte bara ge direkta ekonomiska vinster utan även stärka unionens konkurrenskraft gentemot direkta konkurrenter, exempelvis genom kostnadseffektiv elektrifiering av industrin.

Digitalisering

Förslaget förutsätter att medlemsstaterna ytterligare digitaliserar sina tillståndsförfaranden genom integrering av digitala verktyg, kontinuerlig uppdatering av plattformar med relevant information samt kompetenshöjning av personalen för att hantera de nya digitala inslagen.

Administrativ börda

Åtgärderna i förslaget kräver genomförande av nationella och lokala myndigheter, särskilt när det gäller att förse tillståndsmyndigheterna med tillräcklig personal, kompetens och alla verktyg för att hantera det ökande antalet tillståndsansökningar, de förkortade tidsfristerna för tillståndsgivning och förenklingen av tillståndsförfarandena för vissa projekt och för uppgradering, inrättandet av digitala plattformar och verktyg för tillståndsprocessen, utformningen av system för fördelning av vinster som möjliggör allmänhetens deltagande i projekt för förnybar energi samt införandet av nya förfaranden i form av gemensamma kontaktpunkter för infrastruktur för elöverföring och eldistribution i allmänhet samt för energilagring och laddningsstationer, i den mån dessa inte omfattas av det reviderade direktivet om förnybar energi. Den kortsiktiga kostnaden för dessa åtgärder förväntas dock ge besparingar på medellång och lång sikt genom effektivare, enklare och snabbare förfaranden.

Sociala effekter

Förslaget omfattar ytterligare åtgärder för att stärka tidigt och effektivt deltagande av allmänheten och främja offentligt stöd till projekt för förnybar energi. Åtgärderna innefattar uttryckligen bestämmelser som syftar till att öka allmänhetens deltagande och därigenom den sociala acceptansen av projekt för förnybar energi. Genom att se över de nuvarande åtgärderna för ökad acceptans från allmänheten av projekt för förnybar energi får kommissionen möjlighet att överväga införandet av initiativ som gynnar konsumenter direkt eller indirekt, exempelvis via system för fördelning av vinster eller skapande av arbetstillfällen.

Miljöeffekter

Att säkerställa utvecklingen av energiinfrastrukturer, särskilt elnät, är avgörande för att öka andelen förnybar energiproduktion som integreras i energimixen och förhindra miljömässiga

förluster på grund av förenkling. Integrering av förnybar energi bidrar till minskad användning av fossila bränslen och därigenom lägre utsläpp av växthusgaser, vilket samtidigt tar itu med två centrala orsaker till förlusten av biologisk mångfald: klimatförändringar och luftföroreningar. Förslaget innehåller åtgärder som möjliggör snabbare tillstånd och därigenom snabbare och mer omfattande utbyggnad, vilket påverkar markanvändningen och därmed miljön. Dessa åtgärder är dock utformade så att nivån på miljöskyddet inte minskar.

Relevanta effekter på den naturliga och den mänskligt skapade miljön går bortom enbart utsläpp av växthusgaser och andra utsläpp. Dessa effekter är i hög grad beroende av den teknik som används och tillgångarnas belägenhet samt den omgivande faunans och florans miljöstatus. Dessa effekter behandlas emellertid i utformningen av de föreslagna åtgärderna genom införandet av skyddsåtgärder.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Förslaget är inte direkt kopplat till Refit-programmet, men innehåller åtgärder som ger positiva effekter i form av förenkling och ökad effektivitet. Kortare tidsfrister för tillståndsgivning förenklar processen, klargör den befintliga ramen och minskar den administrativa bördan för de projektansvariga. Förslaget är internetanpassat och lämpligt för både fysiska och digitala miljöer. Det omfattar åtgärder för att främja digitalisering av tillståndsförfaranden samt insamling och spridning av information och data om miljön som är nödvändiga för relevanta bedömningar och tillstånd. Dessa digitala verktyg kommer även att centralisera processerna, vilket underlättar tillgången för medborgare och företag. Samtliga digitala lösningar beaktar personuppgiftsskydd och cybersäkerhet i enlighet med EU:s övergripande politik.

- **Grundläggande rättigheter**

I enlighet med stadgan om de grundläggande rättigheterna syftar denna översyn i första hand till att förenkla och effektivisera tillståndsförfarandena för energiinfrastruktur såsom elnät, lagring och laddningsstationer, samt för förnybar energi, för att möjliggöra större integrering av förnybar energi och minska utsläppen av växthusgaser. Detta är helt i linje med artikel 37 i stadgan, enligt vilken en hög nivå av miljöskydd och en förbättring av miljöns kvalitet måste integreras i EU:s politik och tryggas i enlighet med principen om hållbar utveckling.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget medför inga ytterligare kostnader för EU:s budget. Endast vissa budgetbehov för studier till stöd för införlivandekontrollerna planeras.

Genom detta förslag ändras ett befintligt direktiv om främjande av förnybar energi, och de administrativa konsekvenserna och kostnaderna för medlemsstaterna beräknas därför vara måttliga, eftersom de flesta nödvändiga strukturer och regler finns på plats. Medlemsstaterna kommer att ådra sig kostnader för att genomföra den nya skyldigheten att inrätta en digital, centraliserad plattform för samtliga nödvändiga tillstånd samt för att inrätta kontaktpersonen. Dessa investeringar förväntas dock på längre sikt minska de administrativa kostnaderna och den administrativa bördan. Dessutom förväntas den övergripande effektiviseringen av förfarandena medföra betydande kostnadsbesparingar för medlemsstaterna. I detta sammanhang bör det även beaktas att eventuella kostnader som uppstår till följd av en ytterligare ökning av utbyggnaden och integreringen av förnybar energi uppvägs av andra ekonomiska, miljömässiga och sociala fördelar, såsom ökad försörjningstrygghet genom

ersättning av importerade fossila bränslen från tredjeländer, ökad resiliens mot externa störningar samt bidrag till kolsänkorna och minskade luftföroreningar.

Detta förslag ändrar också de befintliga direktiven om miljökonsekvensbedömning och om bevarande av vilda fåglar samt habitatdirektivet. Ändringarna av direktivet om bevarande av vilda fåglar och av habitatdirektivet kommer inte att medföra några kostnader. Av de ändringar som införs i miljökonsekvensbedömningen följer att åtgärden att kräva inrättandet av en databas med samtliga relevanta miljödata och miljöinformation kommer att medföra vissa kostnader, även om vissa medlemsstater redan har sådana databaser. För resten av ändringarna uppskattas därför de administrativa konsekvenserna och kostnaderna beräknas vara måttliga, eftersom de flesta nödvändiga strukturer och regler finns på plats.

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Efter medlagstiftarnas antagande av detta ändringsdirektiv kommer kommissionen under införlivandeperioden att vidta följande åtgärder för att underlätta införlivandet:

- Tillgång till bilaterala möten och samtal med medlemsstaterna vid specifika frågor om införlivandet av direktivet.
- Förklaringar och tekniskt stöd till medlemsstaterna via det onlineverktyg som är tillgängligt för medlemsstaternas företrädare för frågor.
- Uppdaterade rekommendationer och vägledning om tillståndsgivning vid behov.

Efter tidsfristen för införlivande kommer kommissionen att göra en omfattande bedömning av huruvida medlemsstaterna har införlivat direktivet på ett fullständigt och korrekt sätt.

• **Förklarande dokument (för direktiv)**

Till följd av EU-domstolens dom i målet kommissionen mot Belgien (mål C543/17) måste medlemsstaterna komplettera sina anmälningar av nationella införlivandeåtgärder med tillräckligt tydlig och exakt information och ange genom vilka bestämmelser i den nationella lagstiftningen de specifika bestämmelserna i ett direktiv införlivas. Detta måste anges för varje skyldighet, inte endast på ”artikelnivå”. Om medlemsstaterna fullgör denna skyldighet behöver de i princip inte skicka förklarande dokument om införlivandet till kommissionen.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Ändringar av direktiv (EU) 2018/2001 (artikel 1 i detta förslag)

- Artikel 2 i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att införa vissa definitioner.
- Artikel 15c i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att införa en skyldighet för medlemsstaterna att inte identifiera stora territorier där installation av projekt för förnybar energi på förhand anses vara omöjlig av miljöskäl, inbegripet skydd av landskapet.
- Artikel 15d i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att införa åtgärder som ska säkerställa att en andel av nyttan av projekt för förnybar energi tillfaller lokala medborgare och lokalsamhällen samt en skyldighet för medlemsstaterna att

utse och finansiera en oberoende kontaktperson för att främja dialogen mellan projektutvecklaren och allmänheten.

- Artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att införa en skyldighet för medlemsstaterna att på nationell nivå inrätta en gemensam digital portal för samtliga steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät. Denna portal ska även ha tillgång till samtliga uppgifter om artobservationer samt andra miljödata och geologiska data som görs tillgängliga av behöriga miljömyndigheter i enlighet med artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].
- Artikel 16b i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att stryka hänvisningen till avsiktligt dödande eller avsiktlig störning av arter när nödvändiga skyddsåtgärder har vidtagits, i syfte att införa tyst medgivande i tillståndsförfaranden utanför accelerationsområden för förnybar energi.
- Artikel 16c i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att införa särskilda bestämmelser som ska underlätta uppgradering trots förändringar i markanvändningen samt för att effektivisera miljökraven vid uppgradering av vindkraftsprojekt för förnybar energi, förutsatt att ingen ytterligare markyta tas i anspråk.
- Artikel 16d i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att effektivisera reglerna för tillståndsgivning när det gäller tillståndsförfarandet för småskaliga solenergianläggningar och solenergiinstallationer i konstgjorda konstruktioner.
- Artikel 16f i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att avskaffa möjligheten för medlemsstaterna att begränsa tillämpningen av principen om ett allt överskuggande allmänintresse samt för att utvidga tillämpningen av antagandet om ett allt överskuggande allmänintresse till konflikter där de motstridiga intressena sträcker sig utöver miljöintressen.
- Artikel 16g införs i direktiv (EU) 2018/2001 för att ange tillämpningsområdet för bedömningen av tillfredsställande alternativ och av kravet på att vidta kompensationsåtgärder enligt relevant unionslagstiftning på miljöområdet.
- Artikel 16h införs i direktiv (EU) 2018/2001 för att reglera tillståndsförfarandet för fristående energilagring, med undantag för vätgaslagring.
- Artikel 16i införs i direktiv (EU) 2018/2001 för att reglera tillståndsförfarandet för laddningsstationer.
- Artikel 16j införs i direktiv (EU) 2018/2001 för att reglera tillståndsförfarandet för hybridisering av anläggningar för förnybar energi.
- Artikel 17 i direktiv (EU) 2018/2001 ändras för att samla samtliga bestämmelser om nätanslutning, utvidga deras tillämpningsområde och införa tydliga regler för förfarandena för tillstånd för nätanslutning, inbegripet riktade tidsfrister för anslutning av vissa projekt.

Ändringar av direktiv (EU) 2019/944 (artikel 2 i detta förslag)

- Artikel 8 i direktiv (EU) 2019/944 ändras för att reglera tillståndsförfarandet för infrastruktur för överförings- och distributionssystem. Ändringarna omfattar införandet av krav på tillräckliga resurser för nationella myndigheter, tidsfrister för tillståndsförfaranden, tyst medgivande av administrativa beslut, en tidsfrist för myndigheternas begäran om uppgifter från projektansvariga, ett

tillfällig antagande om övervägande allmänintresse för elnät, ett tillfälligt undantag för renovering, modernisering eller uppgradering av befintliga överförings- och distributionsnät från krav på miljökonsekvensbedömning och lämplighetsbedömning samt bestämmelser rörande bedömning av projekt enligt direktiv 2000/60/EG och bedömning av kväveutsläpp som kan genomföras för att uppfylla direktiv 92/43/EEG, samtidigt som miljöbedömningarna begränsas till nya tillgångar. Slutligen ändras artikeln för att ålägga medlemsstaterna att inrätta digitala plattformar för hantering av tillståndsansökningar. Dessa plattformar ska även ha tillgång till samtliga uppgifter om artobservationer samt andra miljödata och geologiska data som görs tillgängliga av behöriga miljömyndigheter i enlighet med artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].

- Artikel 8a införs i direktiv (EU) 2019/944 för att ange tillämpningsområdet för bedömningen av tillfredsställande alternativ och av kravet på att vidta kompensationsåtgärder enligt relevant unionslagstiftning på miljöområdet.
- Artikel 40a införs i direktiv (EU) 2019/944 för att reglera nätutveckling och befogenheter att fatta investeringsbeslut på nationell nivå. Artikeln ersätter den nuvarande artikel 51 i syfte att förtydliga den rättsliga tillämpningen av relevanta bestämmelser och säkerställa full överensstämmelse med de senaste ändringarna av direktiv (EU) 2024/1788 och TEN-E-förordningen.
- Artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944, om nätutveckling och befogenhet att fatta investeringsbeslut, utgår, eftersom dessa frågor i stället regleras i den nya artikel 40a.

Ändringar av direktiv (EU) 2024/1788 (artikel 3 i detta förslag)

- Artikel 8 i direktiv (EU) 2024/1788 ändras för att införa krav på tillräckliga resurser för nationella myndigheter, tyst medgivande av administrativa beslut, en tidsfrist för myndigheternas begäran om uppgifter från projektansvariga samt ett krav på inrättande av digitala plattformar för hantering av tillståndsförfaranden.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV**om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 och (EU) 2024/1788 vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden**

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 192.1 och 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Långsamma och komplicerade tillståndsförfaranden, även för nätanslutningar, är en av de främsta orsakerna till förseningar i utvecklingen av energiprojekt. Överföringsnät för el tar cirka tio år att färdigställa, varav tillståndsgivningen står för mer än hälften av den tid som krävs. På samma sätt kan tillståndsgivning för projekt rörande förnybar energi fortfarande ta upp till nio år beroende på medlemsstat och teknik. Lagringsanläggningar kan ta mellan ett och sju år beroende på teknik. Tillståndsförfarandena för uppförande eller omvandling av laddningsstationer längs motorvägar och i depåer kan ta upp till två år i vissa medlemsstater. Långsam tillståndsgivning beror bland annat på inkonsekventa administrativa system mellan olika myndigheter, otillräcklig personal vid myndigheterna, tidsåtgång för miljöbedömningar, bristande acceptans hos allmänheten, begränsad digitalisering och tillgång till data samt administrativa och rättsliga invändningar.
- (2) Under de senaste åren har nya åtgärder införts på unionsnivå för att påskynda tillståndsförfarandena för projekt rörande förnybar energi och, i viss utsträckning, infrastrukturprojekt. Under 2022 antogs rådets förordning (EU) 2022/2577³ för att påskynda tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastrukturprojekt. Den partiella tillämpningen av den förlängdes genom rådets

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ Rådets förordning (EU) 2022/2577 av den 22 december 2022 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi (EUT L 335, 29.12.2022, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

förordning (EU) 2024/223⁴ till och med den 30 juni 2025. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413⁵ ändrades dessutom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001⁶ i syfte att effektivisera de administrativa förfarandena för godkännande av verk för förnybar energi genom införande av en övergripande ram för tillståndsgivning med kortare tidsfrister och enklare regler. Det ändrade direktivet innehöll kartläggningsskyldigheter, skyldigheten att utse accelerationsområden för förnybar energi där projektens miljöpåverkan förväntas vara låg, och snabbare och enklare regler därför kan tillämpas, och frivilliga åtgärder för att införa accelerationsområden för infrastrukturprojekt där infrastrukturprojekt är undantagna från miljökonsekvensbedömning på vissa villkor, som till exempel att en strategisk miljöbedömning av området genomförs.

- (3) Att ytterligare förenkla och förkorta de administrativa tillståndsförfarandena på ett samordnat och harmoniserat sätt är nödvändigt för att säkerställa att unionen uppnår sina ambitiösa klimat- och energimål för 2030 och målet om klimatneutralitet senast 2050. Med direktiv (EU) 2018/2001 löstes inte viktiga problem som avsevärt försenar tillståndsförfarandena och integreringen av förnybara energikällor i systemet, såsom långsamma tillståndsförfaranden för nät, fristående energilagring eller laddningsstationer, bristande acceptans hos allmänheten eller otillräcklig digitalisering av förfaranden. Dessutom omfattar det direktivet endast vissa av åtgärderna i förordning (EU) 2022/2577, och saknar flera viktiga åtgärder som ingår i den och som har upphört att gälla, såsom att utvidga prioriteringen av projekt för förnybar energi till mer än bara miljöaspekter och rationalisera efterlevnaden av vissa miljöregler. Slutligen är vissa riktade ändringar av befintliga åtgärder i direktiv (EU) 2018/2001 nödvändiga för att säkerställa att de får full verkan.
- (4) Genom artikel 15c i direktiv (EU) 2018/2001 införs en skyldighet för medlemsstaterna att utse accelerationsområden för förnybar energi för minst en teknik för förnybar energi. Medlemsstaterna får dock undanta vissa områden från att bli accelerationsområden för förnybar energi på grund av deras höga miljövärde och känslighet. För att inte undergräva syftet med att utse accelerationsområden för förnybar energi bör medlemsstaterna dock inte välja stora landområden där det a priori inte är möjligt att anlägga projekt för förnybar energi av miljöskäl, inbegripet landskapsskydd, eftersom dessa projekt kommer att bli föremål för relevanta särskilda miljöbedömningar som kommer att göra det möjligt att identifiera potentiell miljöpåverkan och hantera den.
- (5) Bristfälliga förfaranden för allmänhetens deltagande som leder till motstånd i form av administrativa och rättsliga invändningar fortsätter att bidra till att genomförandet av relevanta energiprojekt drar ut på tiden. Sådana invändningar ger upphov till ytterligare steg utanför tidsfristerna för de planerade administrativa tillståndsförfarandena, vilket leder till oförutsedda förseningar som varierar i

⁴ Rådets förordning (EU) 2024/223 av den 22 december 2023 om ändring av förordning (EU) 2022/2577 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi (EUT L, 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

varaktighet beroende på hur snabbt den rättsliga hanteringen sker i den berörda medlemsstaten. Bristande acceptans hos allmänheten är ett av de främsta hindren för tillståndsförfarandena för förnybar energi och därmed för marknadsutbredningen. Att se till att lokalsamhällena deltar i den offentliga debatten i projekt för förnybar energi, särskilt de större, kan öka acceptansen hos allmänheten. Medlemsstaterna bör därför vidta åtgärder så att även lokalbefolkning och lokalsamhällena kan dra nytta av stora projekt för förnybar energi genom direkt eller indirekt deltagande, utan att det påverkar det fria valet av leverantör i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944⁷. Sådana åtgärder kan omfatta åtgärder för direkt finansiellt deltagande i olika former, såsom system för delat ägande, bland annat genom samarbete med energigemenskaper; system för gräsrotsfinansiering, eller system för egenanvändning av förnybar energi eller för energidelning, eller indirekta åtgärder för finansiellt deltagande, såsom främjande av kontrakt och nya arbetstillfällen för lokalsamhällena, inbegripet utbildningsprogram; förmånsfonder för lokalsamhällena; ekonomisk ersättning till lokalsamhällena i närheten av projektet; byggnation och underhåll av offentlig infrastruktur i närheten av projektet; rabatter på elpriset eller stöd till utsatta kunder och personer i energifattigdom.

- (6) Lokalt motstånd, som ofta har sin grund i bristande insyn och i att lokalsamhället inte inbjuds att delta i tillräcklig utsträckning, kan leda till att tillståndsförfarandena försenas och till efterföljande tvister. Early-stage and appropriate involvement of the public is a clear success factor in renewable energy projects, as indicated in Commission Recommendation (EU) 2024/1343⁸. En professionell oberoende kontaktperson kan påskynda utbyggnaden av stora anläggningar för förnybar energi på över 10 MW genom att främja samråd mellan projektutvecklare och lokalsamhällena, när så är lämpligt, före och under tillståndsförfarandena, i syfte att främja dialog och skapa samförstånd mellan de berörda parterna under hela processen och undvika tvister. Kontaktpersonen bör vara en tredje part, oberoende av de berörda parterna, och bör inte ha några ekonomiska intressen kopplade till utvecklaren eller till det lokalsamhälle där projektet är beläget.
- (7) Tillståndsmyndigheternas brist på resurser och bristande digitalisering av tillståndsförfaranden och datatillgänglighet är flaskhalsar som bromsar tillståndsförfarandena. Digitalisering och lämplig användning av funktioner med artificiell intelligens är viktiga verktyg för att påskynda förfarandena och öka effektiviteten för alla berörda parter. Det gör det möjligt för de berörda myndigheterna att hantera ansökningar snabbare, och det gör det möjligt för projektansvariga att snabbt få tillgång till tydlig information om steg och krav i processen redan från början, vilket säkerställer transparens och övervakning. However, digitalisation of permit-granting procedures is lagging behind, as it is often scattered among permit-granting procedures and steps across different competent authorities and in most Member States there is no unified digital process⁹. Dessutom används ofta mer än en

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁸ Kommissionens rekommendation (EU) 2024/1343 av den 13 maj 2024 om påskyndande av tillståndsförfaranden för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur (EUT L 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

⁹ Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för energi, COWI, Eclareon och Prognos, *Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting*

digital portal för att behandla samma projektansökan, och interoperabiliteten säkerställs inte alltid. Detta leder till stor administrativ börda för de projektansvariga, begränsad intern samordning mellan myndigheter som hanterar tillståndsförfaranden på olika nivåer, bristande klarhet om ansökans status och oklarhet om de flaskhalsar som fördröjer tillståndsförfarandena. Medlemsstaterna bör inrätta en gemensam digital portal på nationell nivå för alla steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät, så att den bidrar till mer enhetlig digitalisering, interoperabilitet och transparens mellan olika tillståndsmyndigheter i medlemsstaterna och i slutändan påskyndar tillståndsförfarandena. Det bör också förenkla processen genom att göra det möjligt för sökande att lämna in sin ansökan via en enda portal som automatiskt kan förmedla ansökningarna till behörig myndighet, som kan behandla dem direkt i portalen och därmed undvika mellanliggande pappersbaserade steg. Portalen bör ha funktioner, inbegripet med artificiell intelligens, som gör det möjligt för den gemensamma kontaktpunkten, andra myndigheter och sökande att kontrollera ansökans status och var förseningar uppstår samt kontrollera efterlevnaden av tidsfristerna för tillståndsgivning. Dessutom bör den göra det möjligt att extrahera statistik för kontroll av de övergripande framstegen i tillståndsförfarandena i medlemsstaterna. Det format som väljs för att lagra och kommunicera de relevanta data som samlas in via portalen bör vara interoperabelt. Portalen bör underlätta den gemensamma kontaktpunktens uppdrag, som bör ha tillgång till alla relevanta uppgifter och all relevant information.

- (8) Snabbare och kortare tillståndsfrister för tillståndsförfaranden måste åtföljas av ytterligare åtgärder som säkerställer att de är effektiva i praktiken. Åtgärder för administrativt tyst medgivande säkerställer att en ansökan automatiskt godkänns om den offentliga förvaltningen inte agerar inom en rättsligt fastställd tidsfrist och är därför ett bra sätt att motverka administrativ passivitet genom att ge rättslig verkan åt förvaltningens tystnad. Genom direktiv (EU) 2018/2001 införs tyst medgivande för vissa beslut, nämligen för mellanliggande steg i tillståndsförfarandet i accelerationsområden för förnybar energi och för de slutliga tillstånden för alla småskaliga solenergianläggningar med en kapacitet på under 100 kW. Med tanke på behovet av att påskynda ibruktagandet av förnybara energikällor, och det faktum att införandet av accelerationsområden för förnybar energi är en tidskrävande process, är det lämpligt att tillämpa denna åtgärd även för de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på projekt utanför accelerationsområden. Medlemsstaterna bör säkerställa att principen om administrativt tyst medgivande tillämpas för dessa förfaranden, även för slutliga beslut, med undantag för miljöbeslut. För att säkerställa en effektiv tillämpning av denna åtgärd och garantera tredje parts rätt till rättsligt skydd bör de berörda myndigheterna offentliggöra att ett beslut har antagits genom tyst medgivande.
- (9) Uppgradering av befintliga kraftverk för förnybar energi har stor potential att bidra till att målen för förnybar energi uppnås. Eftersom befintliga kraftverk för förnybar energi till största delen finns på platser med betydande potential för förnybara energikällor kan uppgradering säkerställa fortsatt användning av dessa platser och därmed säkerställa en effektiv markanvändning och ett effektivt utnyttjande av de bästa förnybara energikällorna. Detta gäller i synnerhet landbaserad vindkraft, särskilt med tanke på att många landbaserade vindkraftparker i Europa närmar sig slutet av sina

procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025, sid. 31.

kontrakt för elproduktion och att 26 GW av de befintliga vindkraftsanläggningarna har varit i drift i mer än 20 år¹⁰. Uppgradering har fler fördelar, till exempel att befintlig nätanslutning redan finns, en sannolikt högre grad av acceptans bland allmänheten och kännedom om förmodad miljöpåverkan. Med tanke på att uppgradering av vindkraftsanläggningar ofta leder till att färre turbiner installeras på samma plats är de uppgraderade vindkraftsanläggningarnas miljöpåverkan begränsad. Kraven på miljögranskning eller miljökonsekvensbedömning bör därför minska eller till och med frångås om uppgraderingen av en befintlig vindkraftsanläggning inte medför användning av ytterligare markyta, ökar anläggningens totala kapacitet och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga vindkraftsanläggningen.

- (10) Anläggningar för egenanvändning, inbegripet sådana för samarbetande egenanvändare och som lokala energigemenskaper, bidrar till att minska den totala efterfrågan på naturgas, öka systemets resiliens och uppnå unionens mål för förnybar energi. Installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring med en kapacitet på under 100 kW kommer sannolikt inte att ha någon betydande negativ inverkan på miljön eller nätet och ger ingen anledning till oro för säkerheten. Dessutom kräver små anläggningar i allmänhet inte någon utbyggnad av kapaciteten vid nätanslutningspunkten. För att ytterligare påskynda utbyggnaden av småskalig solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring bör medlemsstaterna inte kräva några administrativa tillstånd för dessa anläggningar, med undantag för tillstånd för nätanslutning, vilket redan är fallet i flera medlemsstater. En anpassning av unionslagstiftningen till befintlig bästa praxis bör göra det möjligt att ytterligare påskynda utbyggnaden av dessa anläggningar på ett harmoniserat sätt. Installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring på över 100 kW i befintliga eller framtida konstgjorda konstruktioner ger vanligtvis inte upphov till farhågor angående konkurrerande användning av utrymme eller miljöpåverkan. Those installations should therefore benefit from shorter permit-granting procedures and be exempt, with appropriate safeguards, from the obligation to carry out an environmental impact assessment pursuant to Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council¹¹.
- (11) Förnybar energi spelar en nyckelroll i utfasningen av fossila bränslen i unionens energisystem genom att erbjuda omedelbara lösningar för ersättningen av fossilbränslebaserad energi och bidrar till att sänka energipriserna och öka energitryggheten. Därför bör det inte vara alltför lätt att blockera godkännanden av projekt för förnybar energi enbart på grund av motstridiga intressen. Medlemsstaterna bör främja verk för förnybar energi och infrastruktur tillgångar, såsom samlokaliserade och fristående lagringstillgångar och tillhörande nät och laddningsstationer, genom att utvidga den befintliga presumtion som är tillämplig på konflikter med miljöintressen till alla andra motstridiga intressen, utom när det gäller kulturarv och där det är uppenbart att dessa motstridiga intressen måste prioriteras trots de betydande fördelarna med förnybar energi. Projekt för förnybar energi bör prioriteras och godkännas när de antas vara av övervägande allmänintresse i förhållande till andra intressen än miljöintressen. För att säkerställa en harmoniserad tillämpning av denna

¹⁰ WindEurope, 2024 Statistics and the outlook for 2025–2030.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

motbevisbara presumtion bör medlemsstaterna inte tillåtas att införa undantag vid hanteringen av alla typer av konflikter, till exempel miljökonflikter.

- (12) För att påskynda ibruktagandet av förnybara energikällor, tillgångarna som är förknippade med dem och deras anslutning till nätet är det lämpligt att också specificera hur de återstående villkoren för tillämpning av särskilda undantag enligt unionens miljölagstiftning kan uppfyllas. Vid en bedömning av huruvida det finns tillfredsställande alternativa lösningar till det specifika projektet för förnybar energi bör, vid tillämpningen av relevant unionsrätt på miljöområdet, omfattningen av en sådan bedömning framför allt begränsas till alternativa lösningar som säkerställer att samma mål som för projektet i fråga uppnås inom samma eller liknande tidsram och utan att det leder till betydligt högre kostnader. När de berörda myndigheterna jämför tidsramen och kostnaden för tillfredsställande alternativa lösningar bör de ta hänsyn till behovet av att påskynda användningen av förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt i enlighet med de prioriteringar som anges i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner och uppdateringar av dessa som lämnats in i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999¹² och till hur snabbt dessa prioriteringar kan förväntas uppnås. Vid tillämpningen av det relevanta undantaget i rådets direktiv 92/43/EEG¹³ är det på samma sätt lämpligt att de berörda myndigheterna, i vissa motiverade fall där det rimligen kan visas att planen eller projektet i fråga inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner, att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande, att områdets miljöintegritet bevaras och att en hög skyddsnivå för Natura 2000-områdena säkerställs, får tillåta att kompensationsåtgärderna genomförs parallellt med genomförandet av en sådan plan eller ett sådant projekt.
- (13) Att påskynda utbyggnaden av fristående energilagring är avgörande för att öka energisystemets flexibilitet och säkerställa systemintegrering av produktionen av förnybar energi. Fristående lagring bör därför omfattas av påskyndade tillståndsförfaranden. Småskalig energilagring med en kapacitet på under 100 kW kommer sannolikt inte att ha någon betydande negativ inverkan på miljön eller nätet och förväntas inte ge upphov till problem med konkurrerande användning av utrymmet. Mot bakgrund av detta är det lämpligt att förenkla de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på denna typ av lagring genom att eliminera alla administrativa tillstånd, med undantag av tillståndet för nätanslutning, och med lämpliga skyddsåtgärder undanta dessa anläggningar från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU. Utbyggnaden av energilagring med en kapacitet på över 100 kW behöver också påskyndas. Det är därför lämpligt att förenkla tillståndsförfarandet för dem genom att fastställa en maximal övergripande tidsfrist på sex månader, med undantag för pumpkraftverk, som måste uppfylla strängare miljökrav och därför kräver en längre maximal övergripande tidsfrist. För att säkerställa systemintegrering av produktionen av förnybar energi

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹³ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

krävs fler flexibilitetskällor, i synnerhet batterier i elfordon, eftersom de kan bidra till att möta behoven vid skiftande efterfrågetoppar på el och minska överbelastningen i nätet. För att åstadkomma detta bör snabbare och enklare utbyggnad av laddningsinfrastrukturen längs vägar främjas ytterligare, särskilt för personbilar, skåpbilar, lastbilar, bussar och motorcyklar samt laddhybridfordon och rena elfordon. Både laddningsstationer för växelström och för likström bör omfattas av påskyndade tillståndsförfaranden, inbegripet tillstånd för nätanslutning. Små laddningsstationer med en kapacitet på under 100 kW kommer sannolikt inte att ha någon betydande negativ inverkan på miljön eller nätet och förväntas inte ge upphov till problem med konkurrerande användning av utrymmet. Mot bakgrund av detta är det lämpligt att förenkla de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på dessa laddningsstationer genom att eliminera alla administrativa tillstånd, med undantag av tillståndet för nätanslutning, och med lämpliga skyddsåtgärder undanta dessa anläggningar från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU. Utbyggnaden av laddningsstationer med en kapacitet på över 100 kW behöver också påskyndas. Det är därför lämpligt att förenkla tillståndsförfarandena för dem genom att fastställa en maximal övergripande tidsfrist på sex månader.

- (14) Att få tillstånd för nätanslutning är en avgörande och ofta tidskrävande del av förfarandena för att bygga och driva en anläggning för förnybar energi. Det är därför lämpligt att ytterligare rationalisera tidsfristerna för de förfaranden för nätanslutning som är tillämpliga på vissa småskaliga projekt för förnybar energi, lagringstillgångar och laddningsstationer samt uppgraderingen och hybridiseringen av projekt för förnybar energi, och att införa tydliga regler för systemoperatörernas skyldigheter under tillståndsförfarandena.
- (15) I Draghi-rapporten om EU:s konkurrenskraft och handlingsplanen för överkomliga energipriser¹⁴ erkänns de positiva effekterna av de senaste reformerna för att påskynda tillståndsförfarandena. Samtidigt pekas dock också på långdragna och osäkra tillståndsförfaranden för nät som ett betydande hinder för snabbare installation av nödvändig ny kapacitet för att tillgodose investeringar i ren energi och minska energikostnaderna i EU. Även om det finns särskilda regler om tillståndsförfaranden i direktiv (EU) 2018/2001, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788¹⁵ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869¹⁶ omfattar dessa bestämmelser inte generella tillgångar i elnätsinfrastruktur. Allmänna krav på tillståndsförfaranden i sig för infrastruktur för överförings- och distributionssystem för el måste föreskrivas i direktiv (EU) 2019/944, särskilt i form av krav på att medlemsstaterna ska säkerställa en längsta varaktighet för sådana förfaranden och på fastställande av krav på att dessa tidsfrister ska kunna uppfyllas. Förordning (EU) 2022/869 och direktiv (EU) 2018/2001 innehåller regler för godkännande av vissa

¹⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Handlingsplan för överkomliga energipriser. Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU (COM(2025) 79 final).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG ([EUT L, 2024/1788, 15.7.2024](http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och av direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 ([EUT L 152, 3.6.2022, s. 45](http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

energiprojekt. Om de reglerna står i strid med de regler som fastställs i detta direktiv för godkännande av vissa elprojekt bör de förstnämnda ha företräde.

- (16) Bristen på resurser hos de nationella myndigheterna och den minskade digitaliseringen av tillståndsförfarandena leder till förseningar i tillståndsgivningen för infrastruktur för elsystem och för produktionstillgångar. Medlemsstaterna bör säkerställa att sådana myndigheter har tillräckligt med mänskliga, ekonomiska och tekniska resurser, inbegripet färdigheter, och verktyg och system för digital förvaltning för att kunna fatta beslut inom de tidsfrister som föreskrivs i direktivet.
- (17) Tillståndsförfarandena enligt direktiv (EU) 2019/944 bör vara tydliga, effektiva och transparenta och göra det möjligt att uppfylla befintlig utvecklingsplan för distributionsnät och den tioåriga nätutvecklingsplanen för överföringssystemet. Medlemsstaterna förväntas därför fastställa och offentliggöra objektiva och icke-diskriminerande kriterier och förfaranden för beviljande av tillstånd som bland annat tar hänsyn till elsystemets säkerhet och tillförlitlighet, markanvändning, energieffektivitet, tillståndssökandens specifika egenskaper, utsläppsminskningar, vikten av att påskynda utbyggnaden av energiinfrastruktur för att uppnå klimatneutralitet och alternativ till projektet.
- (18) Med tanke på hur brådskande det är att utveckla elinfrastruktur förväntas medlemsstaterna säkerställa att tillståndsförfarandena tar hänsyn till ett projekts egenskaper när de bedömer behovet (eller avsaknaden av sådana behov) av bedömningar, inbegripet miljöbedömningar, eller utarbetar studier, tillstånd eller rapporter. De behöriga nationella myndigheterna bör begränsa bedömningar och begäranden om information från projektansvariga till vad som är absolut nödvändigt och undvika dubbelarbete så långt det är möjligt.
- (19) För att öka förutsägbarheten och vissheten när det gäller längden på och kostnaderna för tillståndsförfaranden enligt direktiv (EU) 2019/944 bör begäranden om information och dokumentation från sökande vara konkreta, specifika och tidsbegränsade. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att de nationella myndigheterna begär in relevant information från sökande för utfärdande av tillstånd inom en på förhand angiven period räknat från den dag då ansökan tas emot och konkret fastställa innehållet i och detaljerna för all information eller alla uppgifter som begärs. Efter en sådan period bör begäranden om information begränsas till saknad information som tidigare identifierats eller begärts av myndigheten, eller information som inte kunde begäras tidigare på grund av att den rör en väsentlig förändring av omständigheterna som ägde rum efter det att ansökan om tillstånd gjordes för projektet.
- (20) Samtidigt som subsidiaritetsprincipen, nationella befogenheter och förfaranden respekteras bör i direktiv (EU) 2019/944 en tydlig tidsfrist fastställas för de berörda myndigheternas beslut, vilket stimulerar till en effektiv definition och hantering av förfaranden som leder till utbyggnad av elnät. Medlemsstaterna kan dock sträva efter att åstadkomma kortare tillståndsförfaranden när så är möjligt, särskilt när det gäller projekt för upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överföringssystem och uppförande av ny infrastruktur för distributionssystem, som kanske inte kräver ett lika komplext tillståndsförfarande som ny överföringsinfrastruktur.
- (21) I linje med det brådskande behovet av att bygga ut elnäten för att uppnå unionens energi- och klimatmål och komplettera tidsfristerna för tillståndsförfaranden med åtgärder som säkerställer att de är effektiva i praktiken bör medlemsstaterna säkerställa att principen om tyst medgivande tillämpas på administrativa beslut om elnätsprojekt,

med undantag för miljöbeslut, i jurisdiktioner där den principen finns enligt nationell rätt. För att garantera tredje parts rätt till rättsligt skydd bör de berörda myndigheterna offentliggöra alla beslut som antagits, inbegripet de som antagits med tyst medgivande.

- (22) För att minska komplexiteten, öka effektiviteten och insynen och bidra till att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna bör det finnas kontaktpunkter för systemansvariga för överförings- eller distributionssystem för el som främjar nätprojekt eller andra nättillgångar till dess att ett beslut har fattats. Dessa kontaktpunkter kommer att ansvara för att underlätta för sökande och vägleda dem genom de tillståndsförfaranden som är förknippade med denna typ av infrastruktur. För att förenkla för medlemsstaten, om den anser det lämpligt och mer effektivt, samla detta ansvar hos de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869, eftersom dessa myndigheter redan har en sådan roll när det gäller tillståndsgivning för infrastrukturprojekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse. Vid sammanslagningen av dessa roller bör medlemsstaterna ägna särskild uppmärksamhet åt att se till att kontaktpunkterna har tillräckligt med personal och de resurser och den kapacitet som krävs för att utföra de uppgifter som de ansvarar för.
- (23) På grund av sin roll för integrering av förnybara energitillgångar, flexibilitetslösningar och energilagring och möjliggörande av elektrifiering i allmänhet är infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el avgörande för att uppnå klimatneutralitet. Med tanke på den nyckelroll som infrastrukturen för elsystem har för att klimatneutralitet ska kunna uppnås bör medlemsstaterna, i de bedömningar från fall till fall som krävs, anta att infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el, inbegripet landströmsförsörjning i hamnar, är av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet, utom när det gäller kulturarvet och när det finns tydliga bevis för att dessa projekt har betydande negativa effekter på miljön som inte kan begränsas eller kompenseras. Infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el som antas vara av större övervägande allmänintresse än icke-miljörelaterade intressen bör prioriteras framför icke-miljörelaterade intressen och godkännas så snabbt som möjligt.
- (24) För att påskynda utbyggnaden av elnät är det lämpligt att specificera hur villkoren för tillämpning av särskilda undantag enligt unionens miljölagstiftning kan uppfyllas. Vid en bedömning av huruvida det finns tillfredsställande alternativa lösningar till elnätsprojektet bör omfattningen av en sådan bedömning framför allt begränsas till alternativa lösningar som säkerställer att samma mål uppnås inom samma eller liknande tidsram och utan att det leder till betydligt högre kostnader. När de berörda myndigheterna jämför tidsramen och kostnaden för tillfredsställande alternativa lösningar bör de ta hänsyn till behovet av att bygga ut elnäten på ett skyndsamt och kostnadseffektivt sätt i enlighet med de prioriteringar som anges i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner och uppdateringar av dessa som lämnats in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999. Vid tillämpningen av det relevanta undantaget i direktiv 92/43/EEG är det på samma sätt lämpligt att de berörda myndigheterna, i vissa motiverade fall där det rimligen kan visas att planen eller projektet i fråga inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner, att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande, att områdets miljöintegritet bevaras och att en hög skyddsnivå för Natura 2000-områdena säkerställs, får tillåta att kompensationsåtgärderna genomförs parallellt med genomförandet av planen eller projektet.

- (25) På grund av det brådskande behovet av att bygga ut energiinfrastrukturen, vikten av att effektivisera tillståndsförfarandena och det faktum att miljöbedömningarna är det steg som tar längst tid under tillståndsförfarandena är det av vikt att minimera sådana bedömningar utan att äventyra skyddet av miljön. Upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- och distributionssystem och uppförande av ny infrastruktur för distributionssystem är projekt som i allmänhet har minimal miljöpåverkan. Projekt för upprustning, modernisering eller uppgradering är i allmänhet av begränsad omfattning och påverkar endast en del av de befintliga tillgångar för vilka en bedömning av miljöpåverkan tidigare har gjorts. Därför är inverkan av sådana projekt ofta begränsad till inverkan av byggnadsarbete, och driften av tillgången har samma eller till och med mindre inverkan än driften av det projekt som den avsåg. Distributionssystem har å andra sidan ofta ingen betydande miljöpåverkan, på grund av deras mindre projektstorlek, tillgångarnas lägre spänning och tendensen att uppföra dem i bebyggda områden närmare konsumenterna. För att påskynda utbyggnaden av infrastrukturen för elsystem och uppnå målen för klimatneutralitet och förnybar energi bör medlemsstaterna därför tillåtas att på ett motiverat sätt och på vissa villkor undanta de projekt som nämns i detta skäl från miljökonsekvensbedömningar och lämpliga bedömningar samt bedömningen av deras konsekvenser för artskyddet i enlighet med artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG¹⁷ och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG¹⁸.
- (26) Fördelarna med utbyggnaden av elinfrastruktur i form av minskade kväveutsläpp är mycket större än kostnaderna för de minimala utsläpp som uppstår till följd av uppförandet av den. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att en snabb utbyggnad av elinfrastruktur inte på något sätt begränsas av de tillfälliga utsläpp som uppstår till följd av uppförandet av den.
- (27) En nationell planering av överföringsnäten som återspeglar utvecklingen av klimat- och energipolitiken och relaterade förändringar av konsumtion och produktion är avgörande för att elektrifieringen och energiomställningen som helhet ska lyckas. De befintliga kraven enligt artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944 gällde dock endast vissa systemansvariga för överföringssystem och föreskrev inte en tillräckligt lång planeringsperiod med hänsyn till förutseende investeringar. Det är viktigt att man vid utbyggnad av överföringssystem har minst femton års tidsperspektiv och prioriterar användningen av icke-fossil flexibilitet, icke-trådbundna lösningar och andra alternativ till systemutbyggnad, utgår ifrån ett gemensamt scenario som tagits fram tillsammans med andra systemansvariga inom olika sektorer och anpassar sig till det centrala scenariot i den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling. För att säkerställa transparens och införliva nätanvändare, inbegripet produktions-, industri-, data- och transportsektorerna, i nätplaneringen krävs det i samband med kopplingen till artikel 55 i direktiv (EU) 2024/1788 också ett tidigt samråd med dem under den gemensamma processen för utveckling av scenarier för att möjliggöra förutseende investeringar.
- (28) Mot bakgrund av ändringarna av direktiven (EU) 2018/2001 och (EU) 2019/944 samt de parallella ändringarna av förordning (EU) 2022/869 bör kommissionen införa ett enhetligt tillvägagångssätt för tillståndsförfarandena för energiprojekt. Genom direktiv

¹⁷ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter ([EGT L 206, 22.7.1992, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar ([EUT L 20, 26.1.2010, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

(EU) 2024/1788 införs visserligen åtgärder för att förenkla och effektivisera de administrativa tillståndsförfarandena, men en riktad ändring krävs för att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt och att en enhetlig ram införs på unionsnivå.

- (29) Bristen på resurser hos de nationella myndigheterna och den begränsade digitaliseringen av tillståndsförfarandena leder till förseningar i tillståndsgivningen för naturgasanläggningar, anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem. Medlemsstaterna bör säkerställa att sådana myndigheter har tillräckligt med mänskliga, ekonomiska och tekniska resurser, inbegripet färdigheter samt verktyg och system för digital förvaltning för att kunna fatta beslut inom de tidsfrister som föreskrivs i direktivet.
- (30) För att öka förutsägbarheten och vissheten när det gäller längden på och kostnaderna för tillståndsförfaranden enligt direktiv (EU) 2024/1788 bör begäranden om information och dokumentation från sökande vara konkreta, specifika och tidsbegränsade. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att de nationella myndigheterna begär in relevant information från sökande för utfärdande av tillstånd inom en på förhand angiven period räknat från den dag då ansökan tas emot och konkret fastställa innehållet i och detaljerna för all information eller alla uppgifter som begärs. Efter en sådan period bör begäranden om information begränsas till saknad information som tidigare identifierats eller begärts av myndigheten, eller information som inte kunde begäras tidigare på grund av att den rör en väsentlig förändring av omständigheterna som ägde rum efter det att ansökan om tillstånd gjordes för projektet.
- (31) När det gäller godkännandeförfaranden enligt direktiv (EU) 2024/1788 bör medlemsstaterna, mot bakgrund av hur viktigt det är att säkerställa en snabb utbyggnad av vätgasanläggningar och infrastruktur för vätgassystem och att de tidsfrister som fastställs i det direktivet uppfylls, säkerställa att principen om tyst medgivande tillämpas på administrativa beslut om sådana projekt, med undantag för miljöbeslut, i jurisdiktioner där den principen finns enligt nationell rätt. För att garantera tredje parts rätt till rättsligt skydd bör de berörda myndigheterna offentliggöra alla beslut som antagits, inbegripet de som antagits med tyst medgivande.
- (32) Medlemsstaterna kan, i förenklingssyfte, anse att det är lämpligt och mer effektivt att samla rollen som gemensam kontaktpunkt enligt skyldigheten i direktiv (EU) 2024/1788 hos de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869, eftersom dessa myndigheter redan har en sådan roll när det gäller tillståndsförfaranden för infrastrukturprojekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse. Om medlemsstaterna väljer att slå samman dessa roller bör de ägna särskild uppmärksamhet åt att se till att kontaktpunkterna har tillräckligt med personal och de resurser och den kapacitet som krävs för att utföra de uppgifter som de ansvarar för.
- (33) För att förbättra effektiviteten bör medlemsstaterna se till att digitala plattformar finns tillgängliga som underlättar hanteringen av tillstånd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv (EU) 2018/2001

Direktiv (EU) 2018/2001 ska ändras på följande sätt:

- (1) I artikel 2 andra stycket ska följande punkter införas som punkterna 10a–10f:
 - 10b. *fristående energilagring*: energilagring som inte är kombinerad med en energiproducerande anläggning.
 - 10c. *laddningsstation*: en laddningsstation enligt definitionen i artikel 2.52 i förordning (EU) 2023/1804.
 - 10d. *hybridisering*: konvertering av ett verk för förnybar energi som inte är ett hybridkraftverk till ett hybridkraftverk bakom samma anslutningspunkt.
 - 10e. *hybridkraftverk*: ett verk för förnybar energi som kombinerar flera tekniker för förnybar energi, eller som kombinerar en eller flera tekniker för förnybar energi med energilagring.
 - 10f. *förfarande för tillstånd för nätanslutning*: förfarandet från projektexploatörens fullständiga begäran om anslutning till nätet fram till den systemansvariges beslut om huruvida projektet kan anslutas till nätet.
- (2) I artikel 15c ska följande punkt läggas till som punkt 6:

”6. Medlemsstaterna ska sträva efter att inte utse stora områden där uppförandet av verk för förnybar energi och tillhörande infrastruktur rättsligt eller i praktiken begränsas av miljöskäl, inbegripet landskapsskydd, såvida de inte kan visa att dessa typer av verk och tillhörande infrastruktur skulle leda till oåterkalleliga skador i området som inte kan begränsas eller kompenseras under miljöbedömningen enligt direktiv 2011/92/EU och, i förekommande fall, den bedömning som ska göras på lämpligt sätt enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG.”
- (3) I artikel 15d ska följande punkter läggas till som punkterna 3 och 4:

”3. Medlemsstaterna ska anta åtgärder för att säkerställa att en del av vinsten med projekt för förnybar energi med en installerad kapacitet på över 10 MW direkt eller indirekt överförs till lokalbefolkningen och lokalsamhällena i närheten av dessa projekt.

4. Medlemsstaterna ska utse och finansiera en oberoende kontaktperson för att främja dialog mellan projektexploatören och allmänheten om projekt för förnybar energi med en installerad kapacitet på över 10 MW. Kontaktpersonen ska endast ingripa på begäran av någon av de berörda parterna och ska

 - (a) vid behov underlätta offentliga samråd, inbegripet tidiga samråd under fasen före tillståndsansökan,
 - (b) engagera sig för att hitta lösningar på potentiella problem som lokalsamhällena tar upp,
 - (c) säkerställa stöd och insyn i valet av typ av åtgärd för delning av vinsten, i förekommande fall.

Medlemsstaterna får fastställa en avgift, som betalas av projektexploatörerna, för att finansiera kontaktpersonens tjänster.”
- (4) Artikel 16 ska ändras på följande sätt:
 - (a) I punkt 3 ska följande mening utgå:

”Sökande ska ha rätt att lämna in relevanta handlingar i digital form.”

(b) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

”3a. Medlemsstaterna ska inrätta en gemensam digital portal på nationell nivå för alla steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät.

Sökande ska lämna in tillståndsansökningar och alla relevanta dokument som krävs för tillståndsförfarandet endast via den gemensamma digitala portalen. Den gemensamma digitala portalen ska automatisera tilldelningen av tillståndsansökningar till de behöriga myndigheterna, som ska behandla de relevanta ansökningarna och dokumenten i elektronisk form och interagera med de sökande direkt i den gemensamma digitala portalen.

Den gemensamma digitala portalen ska innehålla funktioner som gör det möjligt att informera den sökande om alla steg i tillståndsförfarandet, förfarandets status och de berörda myndigheternas beslut, och att kontrollera efterlevnaden av de tidsfrister för tillståndsgivning som fastställs i detta direktiv. Den gemensamma digitala portalen ska säkerställa tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den gemensamma systembaserade digitala portal för geografisk information som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].

Den gemensamma digitala portalen ska offentliggöra årliga statistiska uppgifter om tillståndsförfarandenas längd och tydligt identifiera de olika stegen i tillståndsförfarandet och deras varaktighet. Dessa uppgifter ska vara allmänt tillgängliga.

Den eller de gemensamma kontaktpunkter som avses i punkt 3 ska ha tillgång till alla relevanta uppgifter och all relevant information som finns tillgänglig i portalen för att kunna utföra sina uppdrag.

(5) Artikel 16b ska ändras på följande sätt:

(a) I punkt 2 ska följande mening utgå:

”Om nödvändiga skyddsåtgärder har vidtagits i ett projekt för förnybar energi ska dödande eller störning av de arter som skyddas enligt artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG inte betraktas som avsiktligt.”

(b) Följande punkt ska läggas till som punkt 3:

”3. I det tillståndsförfarande som avses i punkt 1 och punkt 2 andra stycket ska medlemsstaterna säkerställa att ett uteblivet svar från de berörda behöriga myndigheterna eller enheterna inom den fastställda tidsfristen leder till att de specifika stegen ska betraktas som godkända, utom för miljöbeslut och tillstånd för nätanslutning, eller när principen om administrativt tyst medgivande inte finns i det nationella rättssystemet i den berörda medlemsstaten. Alla beslut ska göras allmänt tillgängliga, inbegripet slutliga beslut som beviljats genom tyst medgivande.”

(6) Artikel 16c ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska utgå.

(b) Följande punkt ska införas som punkt 2b:

”2b. Medlemsstaterna ska säkerställa att en ändring av statusen för den mark där en anläggning för förnybar energi är belägen inte hindrar att anläggningen uppgraderas.”

(c) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:

”4. Om uppgraderingen av en vindkraftsanläggning ökar anläggningens totala kapacitet utan att ytterligare markyta används och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga vindkraftsanläggningen ska projektet undantas från eventuella tillämpliga krav på att genomföra en granskningsprocess enligt artikel 16a.4, att fastställa huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU eller artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx], eller att göra en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4.1 i direktiv 2011/92/EU.”

(7) Artikel 16d ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det tillståndsförfarande som avses i artikel 16.1 för installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring med en total installerad kapacitet på över 100 kW i befintliga eller framtida konstgjorda konstruktioner, med undantag för konstgjorda vattenytor, inte pågår längre än tre månader, förutsatt att det primära syftet med sådana konstgjorda konstruktioner inte är solenergiproduktion eller energilagring. Genom undantag från artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU samt punkt 3 a och b, för sig eller jämförda med punkt 13 a, i bilaga II till det direktivet ska installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring som avses i punkterna 1 och 2 i den här artikeln i tillämpliga fall undantas från kravet på att göra en särskild miljökonsekvensbedömning enligt artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU.”

(b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska inte kräva några administrativa tillstånd, inte heller i fråga om miljöaspekter, med undantag för tillstånd för nätanslutning, för installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring med en total installerad kapacitet på högst 100 kW. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna begränsa tillämpningen av denna punkt i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.”

(c) Följande punkter ska läggas till som punkterna 3 och 4:

”3. Medlemsstaterna får utesluta vissa områden från tillämpningen av punkterna 1 och 2 i syfte att skydda kulturellt eller historiskt arv eller nationella försvarsintressen, eller av skäl förknippade med nätsäkerheten.

4. Medlemsstaterna ska undanröja rättsliga och icke-rättsliga hinder för installation av insticksklara minisolcellspaneler med en kapacitet på upp till 800 W i och på byggnader.”

(8) Artikel 16f ska ändras på följande sätt:

(a) De två sista meningarna ska utgå.

(b) Följande stycke ska läggas till:

”Fram till dess att klimatneutralitet uppnås ska medlemsstaterna säkerställa att, inom ramen för tillståndsförfarandet, planering, uppförande och drift av verk och anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor och deras anslutning till nätet, det tillhörande nätet i sig, lagringstillgångar och laddningsstationer presumeras vara av ett allt överskuggande allmänintresse och, i sådana fall, prioriteras vid avvägningen av andra rättsliga intressen än de som avses i första stycket. Medlemsstaterna får avstå ifrån att tillämpa denna presumtion i syfte att skydda kulturarvet på grundval av rättsliga kriterier för att säkerställa ett harmoniserat genomförande.”

- (9) Följande artiklar ska införas som artiklarna 16g–16k:

”Artikel 16g

Avsaknad av alternativa eller tillfredsställande lösningar och genomförande av kompensationsåtgärder enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG

1. Vid bedömningen av om det finns tillfredsställande alternativa lösningar för projekt rörande verk för förnybar energi, anslutningen av sådana verk till nätet, det tillhörande nätet i sig och lagringstillgångar vid tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 d i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 i direktiv 2009/147/EG, ska villkoret att det inte finns några tillfredsställande alternativ vara uppfyllt om det inte finns några tillfredsställande alternativa lösningar varigenom samma mål kan uppnås med projektet i fråga när det gäller utvecklingen av samma kapacitet för förnybar energi med hjälp av samma energiteknik inom samma eller liknande tidsram och utan att detta leder till väsentligt högre kostnader.
2. Vid genomförandet av kompensationsåtgärder för projekt rörande verk för förnybar energi, anslutningen av sådana verk till nätet, det tillhörande nätet i sig och lagringstillgångar, enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG, får medlemsstaterna, i motiverade fall och där det rimligen kan visas att planen eller projektet inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner och att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande innan kompensationsåtgärder införs, tillåta att sådana kompensationsåtgärder vidtas parallellt med genomförandet av projektet. Medlemsstaterna ska tillåta att dessa kompensationsåtgärder anpassas över tid i enlighet med försiktighetsprincipen, beroende på huruvida de betydande negativa effekterna förväntas uppstå på kort, medellång eller lång sikt.

Artikel 16h

Tillståndsförfarande för fristående energilagring, förutom vätgaslagring

1. Tillståndsförfarandet för fristående energilagring, förutom vätgaslagring, ska omfatta alla relevanta administrativa tillstånd för att bygga, uppgradera och driva fristående lagring, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, när så krävs, miljöbedömningar och miljötillstånd. Tillståndsförfarandet ska omfatta alla administrativa steg, från bekräftelsen av tillståndsansökans fullständighet till meddelandet om den eller de relevanta behöriga myndigheternas slutliga beslut om tillståndsförfarandets resultat. Den behöriga myndigheten ska bekräfta ansökans fullständighet inom 30 dagar från det att ansökan om tillstånd mottagits eller, om sökanden inte har skickat all den information som krävs för att behandla ansökan, begära att sökanden lämnar in en fullständig ansökan utan onödigt dröjsmål. Den dag då den behöriga myndigheten bekräftar ansökans fullständighet ska utgöra startdatum för tillståndsförfarandet.

2. Medlemsstaterna ska inte kräva några administrativa tillstånd, inbegripet miljötillstånd, med undantag för tillstånd för nätanslutning, för installation av fristående lagring, förutom vätgaslagring, med en total installerad kapacitet på högst 100 kW. Genom undantag från artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU ska installationen av den lagringen undantas från det krav på att genomföra en särskild miljökonsekvensbedömning som är tillämpligt enligt artikel 2.1 i det direktivet. Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av detta stycke i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarandena, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, om så krävs, miljöbedömningar, inte pågår längre än sex månader för fristående energilagring, förutom vätgaslagring, med en total installerad kapacitet på över 100 kW. För pumpkraftverk får emellertid tillståndsförfarandet inte pågå längre än i två år.

Artikel 16i

Tillståndsförfarande för laddningsstationer

1. Tillståndsförfarandet för laddningsstationer ska omfatta alla relevanta administrativa tillstånd för att bygga, uppgradera och driva laddningsstationer, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, när så krävs, miljöbedömningar och miljötillstånd. Tillståndsförfarandet ska omfatta alla administrativa steg, från bekräftelsen av tillståndsansökans fullständighet till meddelandet om den eller de relevanta behöriga myndigheternas slutliga beslut om tillståndsförfarandets resultat. Den behöriga myndigheten ska bekräfta ansökans fullständighet inom 30 dagar från det att ansökan om tillstånd mottagits eller, om sökanden inte har skickat all den information som krävs för att behandla ansökan, begära att sökanden lämnar in en fullständig ansökan utan onödigt dröjsmål. Den dag då den behöriga myndigheten bekräftar ansökans fullständighet ska utgöra startdatum för tillståndsförfarandet.
2. Medlemsstaterna ska inte kräva något administrativt tillstånd, inte heller i fråga om miljöaspekter, med undantag för tillstånd för nätanslutning, för installation av laddningsstationer med en total installerad kapacitet på högst 100 kW. Genom undantag från artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU ska installationen av sådana stationer undantas från kravet på att genomföra en särskild miljökonsekvensbedömning, när det är tillämpligt enligt artikel 2.1 i det direktivet. Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av detta stycke i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarandena, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, om så krävs, miljöbedömningar, inte pågår längre än sex månader för laddningsstationer med en total installerad kapacitet på över 100 kW.

Artikel 16j

Tillståndsförfarande för hybridisering av verk för förnybar energi

1. Om hybridiseringen av ett kraftverk för förnybar energi är föremål för en granskningsprocess enligt artikel 16a.4, för ett fastställande av huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning eller för en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, ska en sådan granskningsprocess, ett sådant fastställande eller en sådan miljökonsekvensbedömning begränsas till de potentiella effekterna till följd av kompletteringen jämfört med det ursprungliga projektet.
2. Vid en ändring av statusen för den mark där projekt för förnybar energi installeras ska medlemsstaterna säkerställa att driften och hybridiseringen av dessa projekt för förnybar energi fortfarande kan utföras.”

(10) Artikel 17 ska ersättas med följande:

”Artikel 17

Förfaranden för tillstånd för nätanslutning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att förfarandena för tillstånd för nätanslutning inte pågår längre än
 - (a) en månad för solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring som avses i artikel 16d.2, fristående energilagring som avses i artikel 16h.2 och laddningsstationer som avses i artikel 16i.2,
 - (b) tre månader för installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring som avses i artikel 16d.1 och uppgradering eller hybridisering av befintliga verk för förnybar energi som avses i artiklarna 16c och 16j, såvida det inte finns motiverade säkerhetsskäl eller systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla, eller mer tid krävs för att göra bedömningen på grund av kapacitetsökningens omfattning.
2. Inom de tidsfrister som anges i artiklarna 16a.1 och 16b.1 samt punkt 1 i den här artikeln ska den systemansvarige välja en av följande åtgärder:
 - (a) Godta begäran om nätanslutning och bevilja anslutningen, om det finns tillräcklig kapacitet och den begärda anslutningen inte påverkar nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet.
 - (b) Föreslå, om det är tekniskt möjligt, ett avtal om flexibel anslutning i enlighet med artikel 6a i direktiv (EU) 2019/944, om nätkapaciteten är otillräcklig.
3. Om ett förslag till avtal som avses i punkt 2 b avvisas av projektexploatören ska den systemansvarige, av motiverade säkerhetsskäl eller om systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla, föreslå en alternativ nätanslutningspunkt, ett alternativt preliminärt datum för nätanslutningen eller, om detta inte är möjligt, avslå begäran om anslutning.
4. Uteblivet svar från den systemansvarige för distributionssystemet inom den tidsfrist som fastställs i punkt 1 a ska leda till att tillståndet för anslutning anses vara beviljat, förutsatt att kapaciteten hos solenergiutrustningen, energilagringen eller laddningsstationerna inte överskrider den tillgängliga befintliga kapaciteten för anslutningen till distributionsnätet.”

Artikel 2

Ändringar av direktiv (EU) 2019/944

Direktiv (EU) 2019/944 ska ändras på följande sätt:

- (1) Artikel 8 ska ersättas med följande:

”Artikel 8

Tillståndsförfarande

1. Om tillstånd, såsom licens, tillåtelse, koncession, samtycke eller godkännande, krävs för uppförande eller drift av infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el, eller tillhörande utrustning, eller för uppbyggnad av ny produktionskapacitet, ska medlemsstaten, eller en behörig myndighet som den utser, bevilja ett sådant tillstånd i enlighet med punkterna 2–14. Medlemsstaterna eller av dem utsedd behörig myndighet får också, på samma villkor, bevilja tillstånd att leverera el och bevilja tillstånd för grossister.
2. Medlemsstater som inför ett tillståndssystem ska
 - (a) fastställa objektiva och icke-diskriminerande kriterier, tillsammans med transparenta förfaranden, som måste uppfyllas av alla företag som ansöker om tillstånd för uppbyggnad och/eller drift av ny produktionskapacitet samt infrastruktur för överförings- eller distributionssystem,
 - (b) offentliggöra kriterierna och förfarandena för beviljande av tillstånd,
 - (c) säkerställa att tillståndsförfaranden för sådan produktionskapacitet och infrastruktur, eller tillhörande utrustning, vid behov beaktar projektets betydelse för de inre marknaderna för el och förnybara energikällor,
 - (d) i tillståndsförfarandena säkerställa att hänsyn tas till att bedömningar måste göras, eller inte måste göras, i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG¹⁹ och direktiven 2000/60/EG²⁰, 2001/42/EG²¹, 2009/147/EG²² samt direktiv 2011/92/EU²³,
 - (e) säkerställa att det finns särskilda, förenklade och effektiviserade tillståndsförfaranden för liten decentraliserad produktion och/eller distribuerad produktion och infrastruktur för distributionssystem, som tar hänsyn till dess begränsade storlek och potentiella inverkan,

¹⁹ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter ([EGT L 206, 22.7.1992, s. 7](http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område ([EGT L 327, 22.12.2000, s. 1](http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar ([EUT L 20, 26.1.2010, s. 7](http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt ([EUT L 26, 28.1.2012, s. 1](http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- (f) säkerställa att riktlinjer för dessa särskilda tillståndsförfaranden fastställs och ses över av tillsynsmyndigheter eller andra behöriga nationella myndigheter, inbegripet planeringsmyndigheter, som får rekommendera ändringar,
 - (g) säkerställa att alla beslut offentliggörs,
 - (h) säkerställa att sökande informeras om skälen för eventuellt avslag av en ansökan om tillstånd; dessa skäl ska vara objektiva, icke-diskriminerande, välgrundade och vederbörligen motiverade och överklagandeförfaranden ska vara tillgängliga för de sökande,
 - (i) säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna har tillräckliga tekniska, ekonomiska och mänskliga resurser för att fatta ett beslut om tillståndet inom gällande tidsfrister.
3. När medlemsstaterna inför ett tillståndssystem för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el ska de också
- (a) säkerställa att tillståndssystemet för infrastruktur för överförings- och distributionssystem överensstämmer med utvecklingsplanen för distributionsnätet och den tioåriga nätutvecklingsplan för överföringssystemet som antagits i enlighet med artiklarna 32 och 51,
 - (b) säkerställa att tillståndsförfarandena, inbegripet alla relevanta förfaranden hos de behöriga myndigheterna, inte överstiger två år, utom när det är vederbörligen motiverat på grund av extraordinära omständigheter, då de får förlängas med upp till ett år,
 - (c) säkerställa att ett uteblivet svar från de behöriga nationella myndigheterna eller enheterna inom den tidsfrist som fastställs i led b leder till att de specifika stegen ska betraktas som godkända, utom för miljöbeslut och när principen om administrativt tyst medgivande inte finns i det nationella rättssystemet i den berörda medlemsstaten,
 - (d) säkerställa att offentliggörandet av slutliga beslut inbegriper beslut som beviljats genom tyst medgivande till följd av uteblivet svar från de relevanta behöriga myndigheterna eller enheterna,
 - (e) säkerställa att tillstånd för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem betraktas som avgörande för integreringen av förnybara energikällor samt för att uppnå klimat- och energimål och målet om klimatneutralitet.
4. Medlemsstaterna ska inrätta eller utse en eller flera kontaktpunkter för systemansvariga för överförings- eller distributionssystem. Dessa kontaktpunkter ska på begäran av den sökande och kostnadsfritt vägleda sökanden och underlätta hela tillståndsförfarandet för de verksamheter som avses i punkt 1, fram till de ansvariga myndigheternas slutliga beslut. Den sökande ska inte behöva kontakta mer än en kontaktpunkt under hela processen.
- Kontaktpunkterna får vara desamma som de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869 eller de kontaktpunkter som avses i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001.
5. När medlemsstaterna inför ett tillståndssystem för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el, och eventuella studier, rapporter och dokument som krävs för förfarandet saknas i ansökningarna, ska medlemsstaterna se till att de behöriga

nationella myndigheterna, i samarbete med andra relevanta myndigheter, begär in nödvändigt material från utvecklaren, och anger hur omfattande och detaljerat det ska vara, inom tre månader från ansökan. Inom samma tremånadersperiod ska den nationella behöriga myndigheten informera utvecklaren om huruvida presumptionerna enligt punkt 10 inte är tillämpliga på projektet. Efter denna period får varken den behöriga myndigheten eller någon annan relevant myndighet begära ytterligare information, studier, rapporter eller bedömningar, utom i de fall då det har skett en väsentlig förändring av projektet eller dess omgivande miljö som gör att de ursprungliga kriterier som låg till grund för besluten inte längre är lämpliga. Om en sådan väsentlig förändring har inträffat ska den nationella behöriga myndigheten ge den projektansvarige en väl underbyggd motivering till begäran om ytterligare information.

6. Den tidsfrist som fastställs i punkt 3 i denna artikel ska gälla utan att det påverkar skyldigheter enligt tillämplig unionsrätt på miljö- och energiområdet, inbegripet direktiv (EU) 2018/2001, rättsliga överklaganden, rättsmedel eller andra domstolsförfaranden och alternativa tvistlösningsmekanismer, inklusive förfaranden för klagomål, utomrättsliga överklaganden och korrigerande åtgärder, och får förlängas med en period som motsvarar dessa förfarandens längd.
7. Denna artikel ska tillämpas utan att det påverkar artiklarna 7–10 i förordning (EU) 2022/869 samt artikel 15 och artiklarna 15b–17 i direktiv (EU) 2018/2001.
8. Fram till dess att klimatneutralitet uppnås på unionsnivå ska medlemsstaterna säkerställa att, i de nödvändiga bedömningarna från fall till fall inom ramen för tillståndsförfarandena, planering, uppförande och drift av infrastruktur för överförings- eller distributionssystem antas vara av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet vid avvägning av rättsliga intressen i enskilda fall i samband med tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 c i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 a i direktiv 2009/147/EG. Medlemsstaterna får, under vederbörligen motiverade och särskilda omständigheter, begränsa tillämpningen till vissa delar av sitt territorium, till vissa typer av teknik eller till projekt med vissa tekniska egenskaper.

Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa projekt också prioriteras vid avvägningen av andra rättsliga intressen än de som avses i denna punkt, med undantag för kulturarvet, på grundval av rättsliga kriterier för att säkerställa ett harmoniserat genomförande.

9. Till dess att klimatneutralitet uppnås på unionsnivå ska medlemsstaterna, genom undantag från artiklarna 2.1, 4.1 och 4.2 i direktiv 2011/92/EU och punkt 20 i bilaga I och punkt 3 b i bilaga II till det direktivet, och genom undantag från artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG, säkerställa att den behöriga myndigheten under motiverade omständigheter, inbegripet behovet av att påskynda utbyggnaden av infrastrukturen för elsystem för att uppnå målen för klimatneutralitet och förnybar energi, får undanta upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- och distributionssystem, förutsatt att det inte medför att ytterligare områden används och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga anläggningen, från
 - (a) miljökonsekvensbedömningen enligt artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU,
 - (b) en bedömning med avseende på konsekvenserna för Natura 2000-områden enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG,

- (c) bedömningen av deras konsekvenser för artskyddet i enlighet med artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG,
- (d) granskningen enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].

Dessa undantag ska inte tillämpas på upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- och distributionssystem och uppförande av ny infrastruktur för distributionssystem, eller tillhörande utrustning, som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat, i enlighet med artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av denna punkt i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.

10. Under motiverade omständigheter får medlemsstaterna också tillämpa de undantag som avses i punkt 9 på uppförande av ny distributionsinfrastruktur eller tillhörande utrustning, förutsatt att det berörda projektet har granskats i enlighet med artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EG, varigenom den behöriga nationella myndigheten har försäkrat sig om att projektet sannolikt inte kommer att ha någon betydande miljöpåverkan, särskilt med tanke på särdragen i det område där projektet genomförs, såsom stadsområden och tätbebyggda områden.

Dessa undantag ska inte tillämpas på uppförande av ny distributionsinfrastruktur eller tillhörande utrustning, som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat, i enlighet med artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Om en sannolik betydande miljöpåverkan identifieras vid den granskning som avses i första stycket ska den behöriga myndigheten inom 45 dagar från ansökan informera projektutvecklaren om att det krävs en sådan bedömning som avses i punkt 9 a, b och c.

Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av denna punkt i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.

11. Planeringen, uppförandet och driften av infrastruktur för överförings- och distributionssystem ska antas bidra till en långsiktig minskning av kväveutsläppen och ska inte kräva en bedömning av kväveutsläppen i en bedömning som kan utföras för att uppfylla kraven i artikel 6 i rådets direktiv 92/43/EEG.
12. En miljökonsekvensbedömning i enlighet med direktiv 2011/92/EU och, i tillämpliga fall, en lämplig bedömning enligt direktiv 92/43/EEG, för ett projekt för utvidgning, upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- eller distributionssystem ska begränsas till en utvärdering av de potentiella effekterna av ändringarna eller utvidgningarna jämfört med den ursprungliga infrastrukturen för överförings- eller distributionssystem.
13. För hanteringen av tillstånd i den mening som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att det finns digitala plattformar för hantering av ansökningar, den tillhörande processen och pågående beslut.

Dessa plattformar ska ge tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den centrala onlineportal som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].”

- (2) Följande artikel ska införas som artikel 8a:

”Artikel 8a

Avsaknad av alternativa eller tillfredsställande lösningar och genomförande av kompensationsåtgärder enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG

14. Vid bedömningen av om det finns tillfredsställande alternativa lösningar för projekt rörande infrastruktur för överförings- och distributionssystem, och tillhörande utrustning, vid tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 d i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 i direktiv 2009/147/EG, ska villkoret att det inte finns några tillfredsställande alternativ anses vara uppfyllt om det inte finns några tillfredsställande alternativa lösningar varigenom samma mål kan uppnås som med projektet i fråga när det gäller utvecklingen av samma kapacitet med hjälp av samma teknik inom samma eller liknande tidsram och utan att detta leder till väsentligt högre kostnader.
15. Vid genomförandet av kompensationsåtgärder för projekt rörande infrastruktur för överförings- och distributionssystem, och tillhörande utrustning, enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG, får medlemsstaterna, i motiverade fall och där det rimligen kan visas att planen eller projektet inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner och att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande innan kompensationsåtgärder införs, tillåta att sådana kompensationsåtgärder vidtas parallellt med genomförandet av projektet. Medlemsstaterna får tillåta att dessa kompensationsåtgärder anpassas över tid i enlighet med försiktighetsprincipen, beroende på huruvida de betydande negativa effekterna förväntas uppstå på kort, medellång eller lång sikt.”
- (3) Följande artikel ska införas som artikel 40a:

”Artikel 40a

Nätutveckling och befogenhet att fatta investeringsbeslut

1. Alla systemansvariga för överföringssystem ska minst vartannat år, efter att ha samrått med alla berörda intressenter, till tillsynsmyndigheten överlämna en tioårig nätutvecklingsplan som grundar sig på befintlig och förutsedd tillgång och efterfrågan, i enlighet med punkt 2 c. Denna nätutvecklingsplan ska innehålla effektiva åtgärder för att garantera systemets ändamålsenlighet och försörjningstryggheten. Den systemansvarige för överföringssystemet ska offentliggöra den tioåriga nätutvecklingsplanen på sin webbplats.
- Medlemsstaterna ska sträva efter att säkerställa samordnade planeringssteg i de tioåriga nätutvecklingsplanerna för naturgas, vätgas respektive el.
2. Den tioåriga nätutvecklingsplanen ska särskilt
- (a) för marknadsaktörerna ange de viktigaste överföringsinfrastrukturer som behöver byggas ut eller uppgraderas under de kommande tio åren och de kommande femton åren, med beaktande av förutseende investeringars potential att tillgodose framtida systembehov,
 - (b) överväga prioriterad användning av resurser för icke-fossil flexibilitet i enlighet med förordning (EU) 2019/943, icke-trådbundna lösningar i enlighet

med förordning (EU) [*TEN-E-förordningen enligt förslag i COM(2025) xxxx*] och andra alternativ till systemutbyggnad,

- (c) baseras på ett gemensamt scenario som utarbetas vartannat år i enlighet med artikel 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788²⁴, som ska vara förenligt med det centrala scenariot och de känsliga aspekter som tagits fram i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) [*TEN-E-förordningen enligt förslag i COM(2025) xxxx*],
 - (d) vara i linje med den integrerade nationella energi- och klimatplanen och dess uppdateringar, beakta läget enligt de integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999, vara förenlig med de mål som fastställs i direktiv (EU) 2018/2001, tillämpa principen om energieffektivitet först i enlighet med artikel 27 i direktiv (EU) 2023/1791 och stödja det klimatneutralitetsmål som anges i artiklarna 2.1 och 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119²⁵,
 - (e) innehålla alla investeringar som det redan beslutats om och fastställa nya investeringar som ska verkställas under de kommande tre åren,
 - (f) ange en tidsfrist för alla investeringsprojekt.
3. Nya infrastrukturprojekt ska åtföljas av en förklaring av hur icke-trådbundna lösningar, resurser för icke-fossil flexibilitet eller andra alternativ till systemutbyggnad har beaktats.
 4. När den tioåriga nätutvecklingsplanen utarbetas ska den systemansvarige för överföringssystemet ta full hänsyn till den potential som användningen av efterfrågefleksibilitet, energilagransanläggningar och andra resurser erbjuder som alternativ till en utbyggnad av systemet, liksom den förväntade förbrukningen och handeln med andra länder samt investeringsplanerna för unionstäckande och regionala nät.
 5. Tillsynsmyndigheten ska hålla öppna och transparenta samråd med alla nuvarande och potentiella systemanvändare om den tioåriga nätutvecklingsplanen. Av personer och företag som hävdar att de är potentiella systemanvändare får det krävas att de underbygger sådana påståenden. Tillsynsmyndigheten ska offentliggöra resultatet av samrådsprocessen, särskilt eventuella investeringsbehov.
 6. Tillsynsmyndigheten ska godkänna den tioåriga nätutvecklingsplanen eller begära att den ändras och undersöka huruvida den tioåriga nätutvecklingsplanen omfattar alla investeringsbehov som fastställts under samrådsprocessen, och huruvida den överensstämmer med den icke-bindande unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan (*unionsomfattande nätutvecklingsplan*) som avses i artikel 30.1 b i förordning (EU) 2019/943. Om det uppstår några tvivel om överensstämmelse med den unionsomfattande nätutvecklingsplanen ska tillsynsmyndigheten samråda med

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG ([EUT L, 2024/1788, 15.7.2024](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

²⁵ Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulations (EC) No 401/2009 and (EU) 2018/1999 ('European Climate Law') (OJ L 243, 9.7.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

Acer. Tillsynsmyndigheten får kräva att den systemansvarige för överföringssystemet ändrar sin tioåriga nätutvecklingsplan.

De behöriga nationella myndigheterna ska undersöka huruvida den tioåriga nätutvecklingsplanen överensstämmer med den nationella energi- och klimatplan som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999.

7. Tillsynsmyndigheten ska övervaka och utvärdera genomförandet av den tioåriga nätutvecklingsplanen.
8. För det fall den oberoende systemansvarige, eller den oberoende systemansvarige för överföring, av någon annan orsak än tvingande orsaker som ligger utanför dennas kontroll inte verkställer en investering som enligt den tioåriga nätutvecklingsplanen skulle ha verkställts inom de följande tre åren, ska medlemsstaterna säkerställa att tillsynsmyndigheten är skyldig att vidta minst en av följande åtgärder för att säkerställa att investeringen i fråga görs, om den fortfarande är relevant på grundval av den senaste tioåriga nätutvecklingsplanen:
 - (a) Kräva att den systemansvarige för överföringssystemet verkställer den aktuella investeringen.
 - (b) Anordna ett anbudsförfarande som är öppet för alla investerare för investeringen.
 - (c) Förpliktiga den systemansvarige för överföringssystemet att godta en kapitalökning för att finansiera nödvändiga investeringar och tillåta oberoende investerare att delta i kapitalet.
9. Om tillsynsmyndigheten har utnyttjat sina befogenheter enligt punkt 8 b får den kräva att den systemansvarige för överföringssystemet ska godta ett eller flera av följande alternativ:
 - (a) Finansiering från en tredje part.
 - (b) Konstruktion utförd av en tredje part.
 - (c) Egen konstruktion av den nya tillgången i fråga.
 - (d) Egen drift av den nya tillgången i fråga.

Den systemansvarige för överföringssystemet ska tillhandahålla investerarna all information som behövs för att göra investeringen, ansluta nya tillgångar till överföringsnätet och i allmänhet på bästa sätt vinnlägga sig om att underlätta genomförandet av investeringsprojektet.

Relevanta finansieringsarrangemang ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande.

10. Om tillsynsmyndigheten har utnyttjat sina befogenheter enligt punkt 8 ska de relevanta tariffbestämmelserna omfatta investeringskostnaderna i fråga.”
 - (4) Artikel 51 ska utgå.
 - (5) I artikel 59.1 ska följande led införas:

”bb) Godkänna och begära ändringar av de tioåriga nätutvecklingsplaner som avses i artikel 40a.”

Artikel 3

Ändringar av direktiv (EU) 2024/1788

Direktiv (EU) 2024/1788 ska ändras på följande sätt:

(1) Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. När det krävs tillstånd, såsom licens, tillstånd, koncession, samtycke eller godkännande, för uppförande eller drift av naturgasanläggningar, anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem, ska medlemsstaterna eller den behöriga myndighet som de utser bevilja tillstånd att anlägga eller driva sådana anläggningar, sådan infrastruktur och sådana rörledningar eller tillhörande utrustning inom sitt territorium i enlighet med punkterna 2–11 och punkt 16. Medlemsstaterna eller av dem utsedd behörig myndighet får också, på samma villkor, bevilja tillstånd att leverera naturgas och vätgas och bevilja tillstånd för grossister.”

(b) Följande punkter ska införas som punkterna 5a–5d:

”5a. Om eventuella studier, rapporter eller dokument som krävs för förfarandet saknas i ansökningarna ska medlemsstaterna se till att de behöriga nationella myndigheterna, i samarbete med andra relevanta berörda myndigheter, begär in nödvändigt material från utvecklaren, och anger hur omfattande och detaljerat det ska vara, inom tre månader från ansökan.

Efter denna period får varken den behöriga myndigheten eller någon annan relevant berörd myndighet begära ytterligare information, studier, rapporter eller bedömningar, utom i de fall då det har skett en väsentlig förändring av projektet eller dess omgivande miljö som gör att de ursprungliga kriterier som låg till grund för beslutet inte längre är lämpliga. I sådana fall ska den nationella behöriga myndigheten ge den projektansvarige en väl underbyggd motivering till begäran om ytterligare information.

5b. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna har tillräckliga tekniska, ekonomiska och mänskliga resurser för att fatta ett beslut om tillståndet inom den tidsfrist som anges i punkt 5.

5c. I det tillståndsförfarande som avses i punkt 1 angående anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem ska medlemsstaterna säkerställa att ett uteblivet svar från de berörda behöriga nationella myndigheterna inom den tidsfrist som avses i punkt 5 leder till att de specifika stegen ska betraktas som godkända, utom för miljöbeslut och när principen om administrativt tyst medgivande inte erkänns i det nationella rättssystemet i den berörda medlemsstaten.

5d. Alla beslut ska göras tillgängliga för allmänheten, inbegripet slutliga beslut som beviljats genom tyst medgivande till följd av uteblivet svar från de relevanta behöriga myndigheterna.”

(c) I punkt 8 ska följande stycke läggas till:

”Kontaktpunkterna får vara desamma som de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869 eller de kontaktpunkter som avses i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001.”

(d) Följande punkt ska läggas till som punkt 16:

- ”16. För att hantera tillstånd i den mening som avses i punkt 1 i denna artikel ska medlemsstaterna säkerställa att det finns digitala plattformar för att hantera ansökningar, den tillhörande processen och pågående beslut. Dessa plattformar ska ge tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den centrala onlineportal som avses i artikel 10.3.”

Artikel 4

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [två år efter antagandet] sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 5

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 6

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT OCH DIGITAL ÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1.	GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET	3
1.1	Förslagets eller initiativets titel	3
1.2	Berörda politikområden	3
1.3	Mål	3
1.3.1	Allmänt/allmänna mål	3
1.3.2	Specifikt/specifika mål	3
1.3.3	Verkan eller resultat som förväntas	3
1.3.4	Prestationsindikatorer	3
1.4	Förslaget eller initiativet avser	4
1.5	Grunder för förslaget eller initiativet	4
1.5.1	Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet	4
1.5.2	Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.	4
1.5.3	Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder	4
1.5.4	Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument	5
1.5.5	Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning	5
1.6	Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser	6
1.7	Planerad(e) genomförandemetod(er)	6
2.	FÖRVALTNING	8
2.1	Regler om uppföljning och rapportering	8
2.2	Förvaltnings- och kontrollsystem	8
2.2.1	Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås	8
2.2.2	Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna	8
2.2.3	Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)	8
2.3	Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter	9
3.	FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER	10
3.1	Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten	10

3.2	Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen.....	12
3.2.1	Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen.....	12
3.2.1.1	Anslag i den antagna budgeten	12
3.2.1.2	Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	17
3.2.2	Beräknad output som finansieras med driftsanslag.....	22
3.2.3	Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen	24
3.2.3.1	Anslag i den antagna budgeten.....	24
3.2.3.2	Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	24
3.2.3.3	Totala anslag	24
3.2.4	Beräknat personalbehov	25
3.2.4.1	Finansierat med den antagna budgeten	25
3.2.4.2	Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	26
3.2.4.3	Totalt personalbehov.....	26
3.2.5	Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar	28
3.2.6	Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen.....	28
3.2.7	Bidrag från tredje part	28
3.3	Beräknad inverkan på inkomsterna	29
4	DIGITALA INSLAG	29
4.1	Krav med digital relevans	30
4.2	Data	30
4.3	Digitala lösningar	31
4.4	Interoperabilitetsbedömning	31
4.5	Åtgärder till stöd för digitalt genomförande	32

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

Direktiv om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944, (EU) 2024/1788

1.2 Berörda politikområden

Förnybar energi, energiinfrastruktur, miljöskydd

1.3 Mål

1.3.1 Allmänt/allmänna mål

Det allmänna målet är en snabb och effektiv utveckling av motståndskraftig energiinfrastruktur, förnybar energi och flexibla lösningar, inbegripet lagrings- och laddningsstationer, i hela EU. Detta kommer att göra det möjligt för EU att uppnå sina energi- och klimatmål, däribland att säkerställa överkomliga energipriser genom bättre sammanlänkning, vilket i sin tur kommer att leda till priskonvergens, sänkta grossistpriser på el och mindre variationer i elpriserna och till en snabbare koppling mellan produktion och efterfrågan.

1.3.2 Specifikt/specifika mål

Specifikt mål nr 1

Korta ner och förenkla tillståndsförfarandena för energiinfrastruktur, projekt för förnybar energi och lagring samt laddningsstationer, så att det blir möjligt att hålla de befintliga tidsfristerna genom snabbare tillståndsgivning och förenklade tillståndskrav.

1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

[...]Ekonomiska effekter

Genom att skapa en tydlig ram med konkreta kortare tidsfrister och förenklade förfaranden för utveckling av projekt för förnybar energi, elnät, lagring och laddningsstationer förväntas förslaget leda till kortare ledtider och därigenom ge positiva ekonomiska effekter. Detta stöds av erfarenheterna från genomförandet av bindande och frivilliga åtgärder för att påskynda tillståndsgivningen enligt förordningen om krissituationer. Tyskland har exempelvis i stor utsträckning tillämpat dessa åtgärder, vilket har medfört att tillståndsgivningen har påskyndats avsevärt. Att undanröja förseningar i projektgenomförandet förväntas ge vinster i form av lägre grossistpriser på el samt ökad total välfärd.

Konkurrenskraft

Generellt sett, om Europa kan avsevärt förkorta planerings- och tillståndsförfarandena, skulle detta inte bara ge direkta ekonomiska vinster utan även stärka unionens konkurrenskraft gentemot direkta konkurrenter, exempelvis genom kostnadseffektiv elektrifiering av industrin. Detta gäller exempelvis anslutning av datacentraler eller gigafabriker, för vilka nätanslutningen utgör en av de avgörande faktorerna vid beslut om lokalisering.

Digitalisering

Förslaget förutsätter att medlemsstaterna ytterligare digitaliserar sina tillståndsförfaranden genom integrering av digitala verktyg, kontinuerlig uppdatering av plattformar med relevant information samt kompetenshöjning av personalen för att hantera de nya digitala inslagen.

Administrativ börda

Åtgärderna i förslaget kräver genomförande av nationella och lokala myndigheter, särskilt när det gäller att förse tillståndsmyndigheterna med tillräcklig personal, kompetens och alla verktyg för att hantera det ökande antalet tillståndsansökningar, de förkortade tidsfristerna för tillståndsgivning och förenklingen av tillståndsförfarandena för vissa projekt och för uppgradering, inrättandet av digitala plattformar och verktyg för tillståndsprocessen, utformningen av system för fördelning av vinster som möjliggör allmänhetens deltagande i projekt för förnybar energi samt införandet av nya förfaranden i form av gemensamma kontaktpunkter för infrastruktur för elöverföring och eldistribution i allmänhet samt för energilagring och laddningsstationer, i den mån dessa inte omfattas av det reviderade direktivet om förnybar energi. Den kortsiktiga kostnaden för dessa åtgärder förväntas dock ge besparingar på medellång och lång sikt genom effektivare, enklare och snabbare förfaranden.

Sociala effekter

Förslaget omfattar ytterligare åtgärder för att stärka tidigt och effektivt deltagande av allmänheten och främja offentligt stöd till projekt för förnybar energi. Åtgärderna innefattar uttryckligen bestämmelser som syftar till att öka allmänhetens deltagande och därigenom den sociala acceptansen av projekt för förnybar energi. Genom att se över de nuvarande åtgärderna för ökad acceptans från allmänheten av projekt för förnybar energi får kommissionen möjlighet att överväga införandet av initiativ som gynnar konsumenter direkt eller indirekt, exempelvis via system för fördelning av vinster eller skapande av arbetstillfällen.

Miljöeffekter

Att säkerställa utvecklingen av energiinfrastrukturer, särskilt elnät, är avgörande för att öka andelen förnybar energiproduktion som integreras i energimixen och förhindra miljöförluster på grund av förenkling. Integrering av förnybar energi bidrar till minskad användning av fossila bränslen och därigenom lägre utsläpp av växthusgaser, vilket samtidigt tar itu med två centrala orsaker till förlusten av biologisk mångfald: klimatförändringar och luftföroreningar. Förslaget innehåller åtgärder som möjliggör snabbare tillstånd och därigenom snabbare och mer omfattande utbyggnad, vilket påverkar markanvändningen och därmed miljön. Dessa åtgärder är dock utformade så att nivån på miljöskyddet inte minskar.

Relevanta effekter på den naturliga och den mänskligt skapade miljön går bortom enbart utsläpp av växthusgaser och andra utsläpp. Dessa effekter är i hög grad beroende av den teknik som används och tillgångarnas belägenhet samt den omgivande faunans och florans miljöstatus. Dessa effekter behandlas emellertid i utformningen av de föreslagna åtgärderna genom införandet av skyddsåtgärder.

1.3.4 *Prestationsindikatorer*

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Förslagets framgång kan bedömas i förhållande till det operativa målet om kortare och enklare tillståndsförfaranden för energiinfrastruktur, tillgångar för förnybar energi, lagringsprojekt och laddningsstationer samt utifrån följande indikatorer:

- Den genomsnittliga och maximala totala varaktigheten för tillståndsförfaranden, uttryckt i år.
- Den årliga andelen och de genomsnittliga förseningarna i tillståndsförfaranden för projekt av gemensamt och ömsesidigt intresse, uttryckt i år.
- Graden av digitalisering av tillståndsförfarandena, mätt i procent samt i antal medlemsstater som inför digitala förfaranden, plattformar för tillståndshantering och centraliserade arkiv för relevanta uppgifter (i ett format som är lättillgängligt för berörda aktörer).
- Graden av motstånd mot projekt av gemensamt intresse (antalet skriftliga invändningar under det offentliga samrådet och antalet rättsliga överklaganden).

1.4 Förslaget eller initiativet avser

- en ny åtgärd
- en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁵²
- en förlängning av en befintlig åtgärd
- en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1 *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Förslaget omfattar åtgärder för tillståndsgivning för projekt för förnybar energi, överförings- och distributionsnät, lagringsprojekt och laddningsstationer. Medlemsstaterna måste anta nya åtgärder eller ändra sin lagstiftning för att införliva dessa regler.

1.5.2 *Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på EU-nivå (på förhand)

Att uppnå EU:s energimål utan ytterligare åtgärder för utbyggnaden av förnybar energi på EU-nivå skulle inte vara kostnadseffektivt. En EU-strategi är nödvändig för att skapa rätt incitament för medlemsstaterna att på ett samordnat sätt påskynda energiomställningen mot ett mer energieffektivt energisystem som i stor utsträckning baseras på förnybar energi. Det reviderade direktivet om förnybar energi innehåller redan bestämmelser om tillståndsgivning för förnybar energi, samlokaliserad lagring och tillhörande nät. Åtgärder på EU-nivå är nödvändiga för att ytterligare förbättra

⁵²

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

detta regelverk på ett samordnat sätt, genom att påskynda tillståndsförfarandena för förnybar energi, lagring och laddningsstationer, säkerställa samstämmighet mellan medlemsstaterna samt främja en väl fungerande energiunion. Med tanke på medlemsstaternas olika energipolitik och prioriteringar är det mer sannolikt att åtgärder på EU-nivå leder till den ökade användning av förnybar energi som krävs än enbart nationella eller lokala åtgärder.

Förväntat mervärde för EU (ex post):

EU:s åtgärder för förnybar energi inom ramen för det reviderade direktivet om förnybar energi och för energiinfrastruktur inom ramen för elmarknadsdirektivet och gasmarknadsdirektivet tillför ett mervärde, eftersom de är mer effektiva och ändamålsenliga än enskilda medlemsstaters åtgärder och undviker en splittrad strategi genom att man på ett samordnat sätt tar itu med omställningen av det europeiska energisystemet. De säkerställer nettominskning av växthusgasutsläpp och föroreningar, skyddar den biologiska mångfalden, utnyttjar fördelarna med den inre marknaden, utnyttjar till fullo stordriftsfördelarna och det tekniska samarbetet i Europa och skapar ett EU-omfattande regelverk som medför säkerhet för investerarna. Genom åtgärder på EU-nivå i kombination med åtgärder på medlemsstatsnivå kan flera hinder för offentliga och privata investeringar undanröjas, vilket kompletterar och förstärker nationella och lokala insatser.

Målet med förslaget skulle inte kunna uppnås i samma utsträckning genom enbart nationella åtgärder, och samtidigt bevaras medlemsstaternas befogenheter att välja sin energimix, kompetensnivå och fastställa detaljer om sina ramar för tillståndsgivning. Förslaget innebär en top-down-strategi, men upprätthåller och stärker samtidigt befogenheterna på nationell nivå och anses därför vara förenligt med subsidiaritetsprincipen.

1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

I den genomföranderapport som bifogas konsekvensbedömningen analyseras lärdomar från genomförandet av den ram för tillståndsgivning som fastställts på unionsnivå med rådets förordning och det reviderade direktivet om förnybar energi. Genomföranderapporten ger belägg för behovet av ytterligare förbättringar, nämligen när det gäller åtgärder i rådets förordning som inte har gjorts permanenta, allmänhetens deltagande, digitalisering och förenklade miljöbedömningsförfaranden.

1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Detta nätpaket är ett viktigt resultat inom ramen för given för en ren industri och handlingsplanen för överkomliga energipriser, vilka ingår i kommissionens arbetsprogram. Initiativet kompletterar andra initiativ som syftar till att skapa en mer integrerad europeisk energimarknad med lägre energikostnader för hushåll och industrier. Energiinfrastruktur är även avgörande för att uppnå EU:s föreslagna klimatmål för 2040 och EU:s mål att uppnå klimatneutralitet senast 2050.

I kommissionens förslag till den nya fleråriga budgetramen 2028–2034 betonas ”den avgörande betydelsen av en verklig energiunion”.

1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

I den konsekvensbedömningsrapport som åtföljer detta förslag analyserades olika politiska alternativ för att uppnå initiativets allmänna och specifika mål. Det rekommenderade alternativ som eftersträvas genom detta lagstiftningsförslag ansågs vara det mest effektiva och kostnadseffektiva tillvägagångssättet.

1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser

begränsad varaktighet

- verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ
- budgetkonsekvenser från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för åtagandebemyndiganden och från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för betalningsbemyndiganden.

obegränsad varaktighet

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)⁵³

Direkt förvaltning som sköts av kommissionen

- via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- via genomförandeorgan

Delad förvaltning med medlemsstaterna

Indirekt förvaltning genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- tredjeländer eller organ som de har utsett
- internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden
- organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- offentligrättsliga organ
- privaträttsliga organ som har anförtrots offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrots genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- organ eller personer som anförtrots genomförandet av särskilda åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten
- organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten och som i enlighet med sektorsspecifika regler kan anförtros genomförandet av unionsmedel eller budgetgarantier, i den mån sådana organ kontrolleras av offentligrättsliga organ eller privaträttsliga organ som anförtrots offentliga förvaltningsuppgifter och har tillräckliga finansiella garantier i form av gemensamt och solidariskt ansvar från

⁵³ Närmare förklaringar av de olika genomförandemetoderna med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på webbplatsen Budgpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

kontrollorganens sida eller likvärdiga finansiella garantier, som för varje åtgärd kan vara begränsad till det högsta beloppet för unionens stöd.

Anmärkningar

För detta förslag har det enda budgetbehov som identifieras samband med avtalet om externt stöd för införlivandekontrollerna av direktivet. Med tanke på den vanliga tidsfristen för förhandlingar, antagande och införlivande kommer ett sådant avtal att behövas efter 2028 och därmed nästa fleråriga budgetram.

2. FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

De uppgifter som genomförs direkt av GD Energi kommer att följa den årliga planerings- och övervakningscykeln på det sätt som denna genomförs av kommissionen och genomförandeorganen, inbegripet resultatrapportering genom GD Energis årliga verksamhetsrapport.

2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 *Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Krav 1:

Användningen av externa tjänsteleverantörer för att organisera materialet och genomföra en första bedömning av åtgärderna har varit sedvanlig praxis, med hänsyn till åtgärdernas omfattning och de nationella språk som används i de uppgifter som medlemsstaterna lämnar. Uppdraget genomförs genom ett offentligt upphandlingsförfarande. I detta fall kommer upphandlingen att genomföras genom direkt förvaltning, med full tillämpning av bestämmelserna i budgetförordningen. Kontrollstrategin för GD Energis upphandlingar omfattar särskilda rättsliga, operativa och finansiella förhandskontroller av upphandlingsförfarandet (granskning av den rådgivande kommittén för upphandling och avtal) samt av undertecknandet av avtal. Dessutom är utgifter för upphandling av varor och tjänster föremål för förhands- och, vid behov, efterhandskontroller och finansiella kontroller.

2.2.2 *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

De delar som förvaltas direkt av GD Energi kan vara utsatta för vanliga risker som påverkar förfarandena för offentlig upphandling. När det gäller utgifternas laglighet och korrekthet anses dessa risker vara låga. Lämpliga och effektiva kontroller har införts på företagsnivå och på generaldirektoratnivå. När det gäller prestation är den största risken felaktiga uppskattningar när det gäller den arbetsbörda som skapas genom detta förslag. Denna risk måste accepteras, och den beror på medlemsstaternas införlivandearbete samt den interna arbetsorganisationen och prioriteringen.

2.2.3 *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

De uppgifter som tilldelas GD Energi kommer att genomföras inom ramen för befintliga kontrollsystem, och kontrollkostnaderna förväntas ligga kvar på en stabil nivå (5–6 % av de medel som förvaltas baserat på de senaste undersökningarna). Den förväntade risken för fel vid betalning och vid avslutande förväntas, i linje med uppskattningen av felprocenten för upphandlingsförfaranden, förbli låg och ligga under väsentlighetströskeln på 2 %.

2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

GD Energi antog en reviderad strategi för bedrägeribekämpning 2020, vilken kompletterades 2023 med en reviderad handlingsplan för åren 2023–2025. GD

Energi håller för närvarande på att se över sin strategi för bedrägeribekämpning för åren 2026–2028, i enlighet med den metod som utarbetats av Olaf. GD Energis strategi för bedrägeribekämpning bygger på kommissionens strategi för bedrägeribekämpning och en särskild riskbedömning som genomförts internt för att identifiera de områden som är mest sårbara för bedrägeri, de kontroller som redan införts och de åtgärder som behövs för att förbättra GD Energis förmåga att förebygga, upptäcka och bekämpa bedrägeri.

3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

- Befintliga budgetposter

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff ⁵⁴ .	från Eftaländer ⁵⁵	från kandidatländer och potentiella kandidater ⁵⁶	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
	02.03.02 Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi	Diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

⁵⁴ Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

⁵⁵ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁵⁶ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen⁵⁷

- Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen		Nummer								
GD: ENERGI			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Driftsanslag										
Budgetpost: 02.03.02 Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi	Åtaganden	(1b)	0,350							0,350
	Betalningar	(2b)		0,140		0,140	0,070			0,350
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program ⁵⁸										
Budgetpost		(3)								0
TOTALA anslag för GD Energi	Åtaganden	=1a+1b+3	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Betalningar	=2a+2b+3	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT

⁵⁷ Beloppen efter 2027 är preliminära och föregriper inte resultatet av de pågående förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

⁵⁸ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Budgetram 2028–2034
TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Betalningar	(5)	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <2> i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=4+6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Betalningar	=5+6	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• TOTALA driftsanslag (alla driftsposter)	Åtaganden	(4)	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Betalningar	(5)	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (alla driftsrelaterade rubriker)		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för rubrikerna 1–3 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	=4+6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Betalningar	=5+6	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

Rubrik i den fleråriga budgetramen		4	”Administrativa utgifter” ⁵⁹						
GD: <.....>		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• Personalresurser		0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT GD <.....>	Anslag	0	0	0	0	0	0	0	0

GD: <.....>		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• Personalresurser		0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT GD <.....>	Anslag	0	0	0	0	0	0	0	0

TOTALA anslag för RUBRIK 4 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---------------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034

⁵⁹ Nödvändiga anslag bör beräknas med hjälp av årsmedelkostnaderna på tillämplig webbsida i BUDGpedia.

TOTALA anslag för RUBRIKERNA 1–4	Åtaganden	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

3.2.2 Beräknad output som finansierats med driftsanslag (ska inte fyllas i för decentraliserade byråer)

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output ↓			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	För in så många år som behövs för att redovisa hur länge resursanvändningen påverkas (jfr avsnitt 1.6)										TOTALT			
	OUTPUT																			
	Typ ⁶⁰	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁶¹ ...																				
- Output																				
- Output																				
- Output																				
Delsumma för specifikt mål nr 1																				
SPECIFIKT MÅL nr 2...																				
- Output																				
Delsumma för specifikt mål nr 2																				
TOTALT																				

⁶⁰ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

⁶¹ Mål som redovisats under avsnitt 1.3.2: "Specifikt/specifika mål"

3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten

ANTAGNA ANSLAG	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIK 4								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Utanför RUBRIK 4								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT								
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Personalbehov och andra utgifter av administrativ natur ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, samt vid behov kompletterat med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.4 Beräknat personalbehov

- Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter⁶²

ANTAGNA ANSLAG	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
(Indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
(Direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0

⁶² Ange i tabellen nedan hur många heltidsekvivalenter av det angivna antalet som redan är avdelade för förvaltning av åtgärden och/eller kan omfördelas inom ditt GD och vad ditt nettobehov är.

• Extern personal (heltidsekvivalenter)							
20 02 01 (kontraktansställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)		0	0	0	0	0	0
20 02 03 (kontraktansställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)		0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY]	- vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0
	- vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0
(kontraktansställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0
(kontraktansställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 4		0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 4		0	0	0	0	0	0
TOTALT		0	0	0	0	0	0

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

Täcks av befintlig personal vid kommissionens avdelningar

Särskild ytterligare personal*

Finansieras genom rubrik 4 eller forskning

Finansieras genom BA-post

Finansieras genom avgifter

Tjänster i tjänsteförteckningen

Ej tillämpligt

Extern personal (kontraktansställda, nationella experter, vikarier)

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	
Extern personal	

3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar

Obligatoriskt: Bästa tillgängliga skattning av de it-relaterade investeringar som förslaget/initiativet medför ska anges i tabellen nedan.

När så krävs för genomförandet av förslaget/initiativet ska i undantagsfall anslag under rubrik 4 anges på därför avsedd rad.

Anslagen under rubrikerna 1–3 ska redovisas som ”It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och

institutionella befogenheter”. Dessa utgifter avser den driftsbudget som tas i anspråk för att återanvända/köpa in/utveckla it-plattformar och it-verktyg med direkt koppling till initiativets genomförande, med tillhörande investeringar (t.ex. licenser, undersökningar och datalagring). Uppgifterna i den här tabellen bör vara förenliga med uppgifterna i avsnitt 4 ”Digitala inslag”.

TOTALT Anslag för digital teknik och it	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
RUBRIK 4								
It-utgifter (centralt)	0	0	0	0	0	0	0	0
Delsumma för RUBRIK 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Utanför RUBRIK 4								
It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter	0	0	0	0	0	0	0	0
Delsumma utanför RUBRIK 4	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

- kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen
- kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen
- kräver en översyn av den fleråriga budgetramen

3.2.7 Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

- innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	Totalt

Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

- Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - Påverkan på egna medel
 - Påverkan på andra inkomster
 - Ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ⁶³						
		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

--

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

--

4. DIGITALA INSLAG

4.1 Krav med digital relevans

Krav 1 (R1): Krav 1 avser åtgärden som föreskriver att tillståndsförfarandet för projekt för förnybar energi, energiinfrastruktur och lagringsprojekt ska digitaliseras och centraliseras. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska kunna ta emot ansökningar om tillstånd och alla relevanta handlingar i digitalt format. Enligt förslaget ska medlemsstaterna inrätta en gemensam digital portal på nationell nivå för samtliga steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät. Syftet är att bidra till en mer enhetlig digitalisering, interoperabilitet och transparens mellan olika tillståndsmyndigheter i medlemsstaterna och därigenom påskynda tillståndsgivningen. Detta ska införas i artikel 16 i direktivet om förnybar energi, artikel 8 i energimarknadsdirektivet och artikel 3 i

⁶³ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.

gasmarknadsdirektivet. Detta gäller utöver medlemsstaternas skyldighet att utfärda alla beslut i ett lättillgängligt format. De relevanta myndigheterna ska säkerställa tillgång till relevanta miljödata och geologiska data samt beslut som finns tillgängliga via den centrala onlineportal som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].

Krav 2 (R2): Krav 3 avser kommissionens avdelningars övervakning och bedömning av införlivandet och genomförandet av ändringsdirektivet. Kommunikation av åtgärder och relevanta handlingar mellan medlemsstaterna och kommissionen sker via portalen Themis eller via e-post. Inga ytterligare åtgärder från kommissionens avdelningar kommer att krävas för att uppfylla detta krav. För att underlätta införlivandet och genomförandet av ändringsdirektivet kommer det befintliga onlineverktyg som skapats för direktiv (EU) 2023/2413 att uppdateras.

4.2 Data

För **Krav 1** omfattas alla uppgifter som är nödvändiga för ett fullständigt tillstånd eller tillstånd för projekt för förnybar energi, energiinfrastruktur och lagring. Detta avser personuppgifter med anknytning till sökanden, oavsett om det rör sig om en fysisk eller juridisk person, uppgifter om projektets egenskaper och alla nödvändiga styrkande handlingar. Med utgångspunkt i centraliseringen av förfarandet har kommissionen även infört en skyldighet att portalen ska möjliggöra extrahering av statistiska uppgifter om tillståndsförfarandena, särskilt avseende genomsnittliga tidsfrister, förseningar och liknande. En allmän skyldighet att iaktta dataskyddsregler har införts när dessa är tillämpliga.

För **Krav 2** avser de uppgifter som delas för införlivandet av direktivet främst lagstiftning, som är offentlig, samt skrivelser till och från kommissionen, vilka är konfidentiella.

4.3 Digitala lösningar

För **Krav 1:** Digitaliseringen och centraliseringen av tillståndsförfaranden för projekt för förnybar energi, energiinfrastruktur och lagring ska underlättas genom en digital lösning i form av en digital plattform eller portal som medlemsstaterna ska inrätta. Genom denna portal ska medlemsstaterna kunna hantera pågående tillståndprocesser samt redan fattade beslut. Genom att centralisera dessa uppgifter förväntar vi oss att förfarandena förenklas och att samma uppgifter inte överlappar varandra på olika plattformar. I skälen förordar kommissionen att portalen, bland annat med hjälp av artificiell intelligens, bör innehålla funktioner som gör det möjligt för den gemensamma kontaktpunkten, andra myndigheter och sökande att kontrollera ansökningarnas status och eventuella förseningar, samt att kontrollera efterlevnaden av tidsfristerna för tillstånd. Dessutom bör det vara möjligt att inhämta statistik för att kontrollera den övergripande utvecklingen av tillståndsförfarandena i medlemsstaterna. Portalen bör underlätta arbetsuppgifterna för den gemensamma kontaktpunkten, som bör ha tillgång till alla relevanta uppgifter och all relevant information. Slutligen kommer tillgången till den centrala onlineportal som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxx], som kommer att effektivisera förfarandena för datainsamling och miljöbedömning för projekt inom infrastruktur för förnybar energi, överföring och distribution av el, energilagringsprojekt och laddningsstationer, att öka säkerheten för både utvecklare och myndigheter.

För Krav 2: De digitala verktygen finns redan och inga ytterligare åtgärder behövs.

4.4 *Interoperabilitetsbedömning*

Krav 1 omfattar inte krav på samverkan över medlemsstaternas gränser, mellan EU-enheter eller mellan EU-enheter och offentliga myndigheter. Det påverkar inte heller den gränsöverskridande interoperabiliteten, eftersom uppgifterna är relevanta för nationella beslutsförfaranden och inte för beslutsförfaranden på EU-nivå. Samarbete om gränsöverskridande projekt kan dock förväntas, varför medlemsstaterna uppmanas att överväga att använda ett dataformat som kommer att vara interoperabelt samt enkelt att få tillgång till och dela. En centralt definierad datastruktur har dock övervägts och avvisats, eftersom det slutliga beslutet om formatet för genomförandet, med tanke på den nationella karaktären hos de flesta av tillståndsförfarandena i varje medlemsstat och de olika tillståndssystemen, bör överlåtas till medlemsstaterna, så att de kan avgöra vad som passar deras system och den nya digitala plattform som ska inrättas.

- De offentliga tjänster som påverkas av dessa förslag skulle vara alla myndigheter i varje medlemsstat som är involverade i tillståndsgivningen för energitillgångar, t.ex.
- energiministerier och/eller energibyråer,
- kommunal/lokal förvaltning,
- miljömyndigheter,
- administrativa organ eller enheter med ansvar för att utfärda yttranden om eller godkännanden av projekt som påverkar fysisk planering och kulturarv.

Themis-plattformen som används för **Krav 2** är redan interoperabel eftersom den kräver samverkan mellan EU:s enheter och offentliga myndigheter genom deras nätverks- och informationssystem.

4.5 *Åtgärder till stöd för digitalt genomförande*

När det gäller **Krav 1** undersöker kommissionen olika befintliga digitala lösningar och AI-lösningar som kan skraddarsys och anpassas till nationella och regionala sammanhang i syfte att stödja medlemsstaternas utbyte av bästa praxis i kommande expertgrupper om tillståndsgivning och andra forum. Dessutom planeras stöd i form av tekniskt stöd och kapacitetsuppbyggnad för att stödja digitalt genomförande, inbegripet eventuellt genom instrumentet för tekniskt stöd, faciliteten för återhämtning och resiliens och användningen av regionala fonder.

För **Krav 2** behövs inga sådana åtgärder.